

NÉPÚJSÁG

2025. május 29., csütörtök
LXXVII. évfolyam
118. (21984.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁴⁰ lej)

K Ö Z É L E T I   N A P I L A P

Magyar állami támogatással

Bölcsődét épít Marosvásárhelyen az unitárius egyház

Fotó: Nagy Tibor

Magyar állami támogatással két csoport befogadására alkalmas bölcsődét épít Marosvásárhelyen az unitárius egyház. A Bolyai utca 23. szám alatti, egyházi tulajdonban lévő telken néhány hete fogtak neki az építkezésnek.

Menyhárt Borbála

Szabó Zoltán Győző, a Bolyai téri unitárius egyházközség gondnoka lapunk érdeklődésére elmondta, évek óta tervezik a bölcsődeépítést, ugyanis már évekkel ezelőtt érdeklődtek a helyi önkormányzatnál afelől, hogy városszinten mire lenne a legnagyobb szükség. Kiderült, hogy a városi bölcsődékben jóval kevesebb helyet tudnak biztosítani, mint

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Elkezdődtek az óvodai beiratkozások

Az Oktatási Minisztérium tájékoztatása alapján a bölcsődékbe 3 hónapos és 3 éves kor között fogadják a gyerekeket, míg az óvodákban 3 és 6 év között mozog a korhatár.

2.

A Piramidon tündöklése és bukása

Az elmúlt évek, évtizedek, évszázadok folyamán számos gyógyszer, gyógyszerhatású anyag forgalmazását függesztették fel, vagy visszavonását rendelték el a gyógyszerhatóságok országos, uniós vagy világszinten, így használatuk ideiglenesen vagy véglegesen háttérbe szorult.

5.

Csütörtökön is tart a vörös veszjelzés

A folyók túllépik az árvízvédelmi szintet, helyi áradásokat okozva, a domboldalakról pedig nagy mennyiségben lezúduló vízre lehet számítani.

9.

-50% **Kedvezmény a nyugdíjasok számára**

*A kedvezmény az UNCOATED műanyag lencsére érvényes.
Ajánlatunk a készlet erejéig tart, nyugdíjszelvénnel igényelhető.
A kedvezmény érvényes:
2025. május 31-ig.

OPTICA OPTOFARM

AKTUÁLIS

Betépett kérdőjelek

Benedek István

Friss hír szerint a közlekedésrendészet által használt drogtesztek közel fele adott hamis pozitív, azaz rossz eredményt. Ám ugyanez a hír teljesen más kontextusba kerül, ha hozzátesszük, hogy egy évvel korábban, amikor a drogos vezetéssel kapcsolatos szabályszigorítások tüntetésbe is torkolló tiltakozást váltottak ki, a hatóságok ennek a hibaaránynak a feléről beszéltek.

Tavaly nyáron, amikor beismerték, hogy a gyors teszteken olyanok is fennakadhatnak, akik drogot nem, de adott esetben orvosi receptre gyógyszert szedtek, azt mondták, a tesztek 15-20 százalékát érvénytelenítették a biológiai minták laboratóriumi elemzése után. Ehhez képest a mostani hírben szereplő adatok szerint az utóbbi évben a gyors tesztek 43 százaléka adott hamis pozitív eredményt. Nem véletlen, hogy a hír alapját adó adatok közzétételét a civileknek perrel kellett kikényszeríteniük a hatóságokból, mert a beismert és a valódi hibahatár közötti eltérés nem árnyalatnyi, hanem nagyságrendi. Erre az a magyarázat, hogy nálunk a hatóságok statisztikákat imádnak gyártani érdemi megoldások helyett. Ugye amikor közel két éve egy drogos ámokfutó megölt két fiataalt a tengerparton, akkor látványos szabályszigorításba kezdtek, és olyan bőszen nyilatkoztak az ügyben, hogy az ártatlan szemlélőben fölmerülhetett a kérdés, ők milyen szerrel élnek. Ennek a szigorítási hévnek az eredménye az, hogy a gyors tesztek közel felével a jelek szerint ártatlanokat hurcolnak meg, akik között bőven lehetnek olyanok is, akiknek a megélhetése múlik a jogosítványukon.

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

29

CSÜTÖRTÖK

Ma MAGDOLNA,
holnap JANKA, ZSANETT napja

Az év 149. napja, hátravan 216 nap

IDŐJÁRÁS

Zápor előfordulhat

Hőmérséklet:

max.: 18 °C

min.: 11 °C

naptár

Isten éltesse!

JANKA: a magyar eredetű János női változata, melynek jelentése: Isten kegyelme.
ZSANETT: a latin eredetű Johanna francia alakváltozatának átvétele, melynek jelentése Jahve megkegyelmezett.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2025. május 28.

1 €	5,0553 lej
1 \$	4,4593 lej
100 Ft	1,2532 lej
1 g arany	476,5712 lej

Bölcsődét épít Marosvásárhelyen az unitárius egyház

(Folytatás az 1. oldalról)

amekkora az igény, így körvonalázódott, hogy a bölcsőde iránt mutatkozik igazán nagy igény, ezért erre pályázott a Bolyai téri egyházközség. Ösztönzően hatott ugyanakkor a törvényt módosítás, aminek értelmében egy ideje a bölcsődék is részesülnek állami támogatásban. Bár szeretek volna több csoport befogadására alkalmas intézményt, a helyszín egy két csoporttal működő bölcsőde megépítését tette lehetővé a Bolyai utca 23. szám alatt, ahol az egyház rendelkezik egy erre alkalmas területtel. Az udvar, ahol jelenleg a bölcsőde épül, eddig az Unitarcoop Alapítvány székhelyének adott otthont, az építkezés kezdete óta az alapítvány néhány házzal odébb, a 13. szám alá, a Bolyai téri unitárius egyházközség épületébe költözött.

A helyszínen már ja-

vában zajlik az építkezés, áprilisban fogtak neki a munkának. A korszerű, új, egyszintes bölcsődeépület két csoport befogadására lesz alkalmas, és összesen 24 kisgyerekkel tudnak majd foglalkozni. A gyerekek étkeztetését cateringrendszerben tervezik megoldani. Az épület udvarán egy kis játszó-

teret, valamint néhány parkolóhelyet is kialakítanak majd – tudtuk meg a gondnoktól.

Az egyházi bölcsődében nem csak unitárius gyermekeket fogadnak majd, hanem bármely felekezethez tartozó apróságok előtt nyitva áll majd az új intézmény kapuja.

Fotó: Nagy Tibor

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Ingyenes bőrrákszűrés Marosvásárhelyen

Ingyenes bőrrákszűrésre lehet jelentkezni a Maros Megyei Kórház Dózsa György utcai bőrgyógyászati klinikáján. Azok, akik szeretnék ingyenesen megvizsgáltatni az anyajegyeiket, a vizsgálatra előzetesen be kell jelentkezzenek, küldőpapírra azonban nincs szükség. A vizsgálatok minden hétköznap 12 és 14 óra között zajlanak, időpontot előzőleg a 0365-882-533-as telefonszámon lehet kérni.

Találkozz a leendő főnököddel!

Találkozz a leendő főnököddel címmel szerveznek találkozót a Gyulafehérvári Caritas Marosvásárhelyen működő pályaaorientációs programjának ifjúsági mentorai, hogy segítsenek a tinédzsereknek a számukra leginkább megfelelő továbbtanulási lehetőség vagy pálya kiválasztásában. Az eseményre május 30-án, pénteken 10 órától kerül sor a marosvásárhelyi Studium HUB-ban, a Bolyai tér 15. szám alatt. A rendezvényen karrierválasztás előtt álló középiskolás fiatalok helyi cégek képviselőivel találkoznak, és a velük folytatott kötetlen beszélgetések révén számtalan vállalkozás, szakterület és mesterség rejtelmeibe nyernek betekintést.

Ingyenes vércukorszintmérés és tanácsadás

A megelőzés egy egyszerű gesztussal kezdődik! című kampány keretében május 30-ig várják a Maros Megyei Sürgősségi Kórházba azokat, akik ingyenesen, küldőpapír és időpontkérés nélkül szeretnék megvizsgáltatni vércukorszintjüket. Itt tanácsadásban is részesülnek. A vizsgálat végett a kórház 4003-as rendelőjéhez fordulhatnak a következő program szerint: május 29-én, csütörtökön: 14.30–19 óra, május 30-án, pénteken: 14–19 óra között.

Kirándulás a Milvusszal

Természetközeli kirándulásra hívja a családokat május 31-én a Milvus Csoport, a Családi napok a természetben eseménysorozat részeként. A kirándulás helyszíne a Havad községbeli Rigmány és Szentsimon, szombat reggel 9 órakor lesz a találkozó a rigmányi művelődési otthon előtt. A programban szerepel madárgyűrzés-bemutató, madárodú-ellenőrzés, amikor lehetőség lesz belesni a madarak otthonába, valamint látogatás a szentsimoni falumúzeumba és az ott működő rehabilitációs központba. A résztvevőket arra kérik, vigyenek magukkal kényelmes túracipőt, esőkabátot, vizet és eledelt. A részvétel ingyenes, a program 15-16 óráig tart. Regisztráció szükséges.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Elkezdődtek az óvodai beiratkozások

Maros megyében több mint 6000 szabad hely van

Elkezdődött az óvodákba való beiratkozás a 2025/2026-os tanévre. Maros megyében több mint 6000 szabad hely áll rendelkezésre, a 4-5 éves korosztály elsőbbséget élvez.

Szeredai Vivien

Kovács Júlia szaktanfelügyelőtől megtudtuk, hogy az oktatási intézményekbe való visszairatkozásra a múlt héten volt lehetősége azoknak, akik már a 2024/2025-ös tanévben is óvodába vagy bölcsődébe jártak. Május 26-án elkezdődött a beiratkozások első szakasza, ami június 13-ig tart. Ez idő alatt lehet jelentkezni a visszairatkozást követően szabadon maradt helyekre. Az első ciklust még kettő (június 16.–július 7., illetve augusztus 18.–28. között) fogja követni, így augusztus végéig azoknak is lehetőségük lesz

óvodába vagy bölcsődébe íratni a gyerekeiket, akik az első körről lemaradtak.

A visszairatkozásokat követően a Maros megyei óvodákban több mint 6000, a bölcsődékben több mint 1000 szabad hely maradt. Az Oktatási Minisztérium tájékoztatása alapján a bölcsődékbe 3 hónapos és 3 éves kor között fogadják a gyerekeket, míg az óvodákban 3 és 6 év között mozog a korhatár. Kovács Júlia elmondta, az Oktatási Minisztérium rendelete alapján a 4–5 éves gyerekek elsőbbséget élveznek, így ők foglalhatják el elsőként a rendelkezésre álló helyeket, ezt követően pedig a többi korosztály. Hangsúlyozta, a Maros Megyei Tanfelügyelőség honlapján a beiratkozással kapcsolatosan minden adat megtalálható, a jelentkezési szakaszok alatt is folyamatosan frissülni fog.

Meghívó

A Maros Megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja szeretettel vár minden nyugdíjast (és nem csak), akinek a gyereke vagy unokája gyógyíthatatlan betegségben szenved, képtelen munkavállalásra, és állandó gondozást igényel, egy délutáni beszélgetésre, ahol jelen lesznek a város és a megye magyar elöljárói.

Várjuk mindazon nyugdíjasokat, akik el szeretnék mondani a véleményüket a jelenlegi orvosi ellátással kapcsolatban.

Helyszín: Dózsa György utca 9. szám, első emelet.

Időpont: 2025.05.29., 17:00 óra.

Maros Megyei Nyugdíjasok Klubja

RENDEZVÉNY

A Zenei Napok utolsó szimfonikus hangversenye

A Marosvásárhelyi Zenei Napok utolsó szimfonikus hangversenyére csütörtökön, május 29-én kerül sor. Az esemény az Erdély TV együttműködésével valósul meg. A spanyol Néstor Bayona karmester vezényletével a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara lép színpadra. Zongorán ifjabb Csíky Boldizsár előadóművész Johannes Brahms 1. d-moll zongoraversenyét adja elő. Az est programja Jean Sibelius op.52-es C-dúr 3. szimfóniájával zárul.

Szent Lukács tábor

Jegyek a filharmónia jegypénztárában és online az Eventbook honlapján kaphatók.

Június 1-jén, vasárnap a 19 órakor kezdődő szentmisével kezdődik a marosszentgyörgyi római katolikus plébánián a XI. Szent Lukács nemzetközi festőtábor, amelyen budapesti, jeddi, kebeleli, maros-szentgyörgyi, marosvásárhegyi, szászrégeni festők vesznek részt. A tábor témája: Felkacag az élet; művészeti irányítója Czírkék Lajos, házigazdája Baricz Lajos. A tábor június 7-én a 19 órakor kezdődő szentmisével, illetve az alkotásokból nyílt kiállítás megnyitásával zárul a plébánia tanácstermében.

Informális egyeztetések az elnöki hivatalban

Megkezdődtek Bukarestben a kormányalakítást célzó, egyelőre informális egyeztetések szerdán az újonnan hivatalba lépett államfő, Nicușor Dan és a parlamenti pártok között. Az alkotmány által előírt hivatalos kormányalakítási tárgyalásokat csak egy koalíciós megállapodás létrejötte után, várhatóan két-három hét múlva hirdeti meg az államfő.

Az elnök szerdán egyenként fogadta a parlamenti pártok küldöttségeit, amelyekkel főleg az általa megnevezett legsürgősebb teendő, a veszélyesen megnövekedett költségvetési hiány megfékezésének lehetséges módozatairól egyeztetett.

Sorin Grindeanu, a legnagyobb frakcióval rendelkező Szociáldemokrata Párt (PSD) ideiglenes elnöke a találkozó után elmondta: egyelőre egy lehetséges kormányprogram, a költségvetés kiegyensúlyozására irányuló intézkedéscsomag kialakítása a cél. Ha egyetértés lesz a teendőkről a potenciális partnerek között, akkor a PSD – a párttagsággal konzultálva – eldönti, hogy részt vesz-e a kormányban, vagy csak parlamenti támogatást nyújt egy kisebbségi kormány általa helyesnek ítélt intézkedéseihöz.

Ilie Bolojan, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) ideglenes elnöke elismerte, hogy pártját is felelősség terheli az eddigi túlköltekezésért, a GDP 9 százalékát közelítő költségvetési hiányért, de a PNL részt akar venni a helyzet orvoslásában, a deficit csökkentésében és a befektetők bizalmának helyreállításaiban is, amit szintén igényt tartó szociáldemokraták azonban nem akarnak liberális kormányfőt. A PSD kompromisszumos felvetését, hogy egy politikailag semleges „szakértő” kapjon miniszterelnöki kinevezést, Fritz elutasította, mondván, hogy egy technokrata miniszterelnöknek nem lenne megfelelő mandátuma a nehéz döntések meghozatalához, és az első népszerűtlen intézkedésnél elhatárolódnának tőle a koalíciós pártok.

Dominik Fritz, a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) ideiglenes elnöke szerint egy köztiszteletnek örvendő, tekintélyes politikus kell vezesse a kormányt. Az USR támogatná azt, hogy Ilie Bolojan PNL-elnök kapjon kormányalakítási megbízást. A miniszterelnöki tisztségre – legnagyobb pártként – szintén igényt tartó szociáldemokraták azonban nem akarnak liberális kormányfőt. A PSD kompromisszumos felvetését, hogy egy politikailag semleges „szakértő” kapjon miniszterelnöki kinevezést, Fritz elutasította, mondván, hogy egy technokrata miniszterelnöknek nem lenne megfelelő mandátuma a nehéz döntések meghozatalához, és az első népszerűtlen intézkedésnél elhatárolódnának tőle a koalíciós pártok.

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke is jelezte, hogy a szövetség készen áll a kormányzati szerepvállalásra, „annak min-

den előnyével és hátrányával együtt”. A költségvetési hiány megfékezése szerint nem érintheti a beruházásokat, mert azzal a felzárkózás és fejlődés perspektívájától fosztanák meg az országot. Az RMDSZ elnöke elmondta: a konzultációsorozat szakértői szinten folytatódik a pártok között, azzal a céllal, hogy egy alaposan kidolgozott, határidőkkel ellátott, a társadalom és a külföldi partnerek felé is „üzenő” kormányprogramról szülessen koalíciós megállapodás.

A kormány politikai összetételéről Nicușor Dan államfő korábban több ízben is leszögezte, hogy európai elkötelezettségű, nyugati orientáltságú nagykoalíciót akar, a PSD, PNL, USR, RMDSZ és a nemzeti kisebbségi frakció részvételével. Eleve kizárta, hogy a hagyományos pártok által szélsőségesnek tartott, 2020-ban, vagy 2024-ben parlamenti képviselőhez jutott ultranacionalista pártok soraiból nevezzen ki miniszterelnököt. A Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR), és az SOS Románia párt ezért bejelentette, hogy nem vesz részt a szerdai egyeztetéseken.

Dan Tănăsă, az AUR szóvivője azt mondta, hogy nem legitimálhatják részvételükkel egy részrehajló, a választók millióinak képviselőit semmibe vevő államfő konzultációs „színjátékát”, amellyel szerint csak az a célja, hogy „egy újabb nemzetárulással ismét kormánya juttassa azokat a rendszerpártokat, amelyek az eltelt 35 évben tönkretették a gazdaságot és románok milliót üldözték el az országból”.

Diana Șoșoacă EP-képviselő, az SOS Romania párt elnöke azzal indokolta pártja távolmaradását a szerdai egyeztetésekről, hogy az alkotmánybíróság „idegen parancsra”, önkényesen kizárta őt az elnökjelöltek közül, szerint a „hárommillió halott és kétmillió moldovai útlevéllel rendelkező idegen állampolgár” szavazatával elkövetett csalás történt az elnökválasztáson, úgyhogy nem ismeri el Románia legitim elnökeként Nicușor Dant.

A szélsőségesnek tartott pártok közül egyedül a Fiatal Emberek Pártja (POT) jelezte, hogy részt vesz a szerdai egyeztetéseken, küldöttségüket 18 órára várják az elnöki hivatalba.

Romániát jelenleg ügyvivő kormány vezeti. Marcel Ciolacu miniszterelnök május 5-én mondott le, miután a kormánykoalíció államfőjelöltje, Crin Antonescu nem jutott be a megismételt elnökválasztás második fordulójába. Az alkotmányos előírás szerint legfeljebb 45 napig állhat ügyvivő kormány az ország élén, tehát az új kormányt legkésőbb június 20-án kellene beiktassa a parlament. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

XIV. Leó pápa békét sürgetett Ukrajnában és a Gázai-övezetben

A háború megállítását sürgette a béketárgyalások elindításával Ukrajnában XIV. Leó pápa, aki tűzszünetet, a humanitárius jog betartását és a túsok szabadon engedését kérte a Gázai övezetben is a Szent Péter téren tartott szerdai általános audiencián. Az egyházfő közelségét fejezte ki az ukrán népnek az utóbbi időszak újabb súlyos háborús támadásai miatt, melyeknek célpontjai polgári és infrastrukturális létesítmények voltak. A pápa a felelősökhöz intézett felhívást, ismételten tűzszünetet, minden tús szabadon engedését, a humanitárius jog teljes mértékű tiszteletben tartását szorgalmazva. Megválasztása óta ez volt XIV. Leó második általános audienciája a Szent Péter téren. (MTI)

Grindeanu konzultációt javasol a PSD-n belül, mielőtt döntenének a kormánya lépésről

A Szociáldemokrata Párt (PSD) ügyvivő elnöke azt nyilatkozta szerdai sajtótájékoztatóján, hogy a párt kormánya lépéséről a szociáldemokrata párti parlamenti képviselőkkel, polgármesterekkel, helyi és megyei tanácsosokkal is tervez konzultálni. Sorin Grindeanu azt mondta, a PSD érdekelt a kormányzásban, főleg ha a partnerekkel sikerül megállapodni a kormányprogram tekintetében, előbb azonban „szélesebb körű” konzultációt szeretne tartani erről a pártban. A konzultációba belevonná a mintegy 1800 szociáldemokrata párti polgármestert, a megyei tanácsosokat, a parlament PSD-frakcióit – mondta, hozzátéve, ötletét már meg is osztotta a párt országos vezetőségével, és a napokban döntés születik erről. Azt is közölte, múlt kedden még a pártban az volt az uralkodó vélemény, hogy a PSD-nek jobb lesz most ellenzékben maradnia, és egyelőre nem tudja, hogy azóta változott-e ez a trend, ezért is van szükség a szélesebb körű konzultációra. (Agerpres)

Júniustól indul az új roncsautó program

Június 4-én startol az önkormányzatok és közműintézmények számára a Roncsautó program 2025-ös kiírása; a magánszemélyek pedig június 19-étől pályázhatnak a romániai gépkocsipark felújítását célzó program keretében nyújtott támogatásokra. A Környezetvédelmi Alapkezelő (AFM) szerdai közleménye szerint mindkét kiírás 2025. november 27-én éjfélig, vagy a 770 millió lejes pénzkeret kimerüléséig lesz érvényben. A támogatás iránt érdeklődőknek az AFM által kezelt platformra kell feltölteniük az igénylésüket minden más szükséges dokumentummal együtt, beleértve a régi autó leadását igazoló iratot is. A hivatalos adatok szerint a Roncsautó program elindítása óta több mint egymillió régi gépjárművet vontak ki a forgalomból Romániában. (Agerpres)

Betépett kérdőjelek

(Folytatás az 1. oldalról)

Mindeközben pedig a közvélemény jogos felháborodását kiváltó tengerparti gázolás ámokfutóját még közel két év elteltével sem dugták rács mögé jogerősen. Pedig a hasonszőrű egyedeknél talán lenne valami elrettentő hatása annak, ha holtbiztosak lennének benne, hogy adott esetben nagyon gyorsan és nagyon sokáig mennének a hűvösre. De konkrétan fellépni az illetékeseknek már nem olyan sürgős, mint a politikusoknak nagyokat mondani, már hogy azt se felejtsük el, hogy az ámokfutót az egyenruhások a tragédiát megelőzően már elkapták, csak éppen nem szűrték ki a forgalomból, pedig a kocsija papírai sem voltak rendben, ha már az állapota nem szűrt szemet a közegeknek.

Persze az adatok kapcsán érdemes külön kitérni arra is, hogy a különböző gyógyszerek hatása mennyire befolyásolhatja a vezetési képességet, és ez milyen veszélyt jelenthet a forgalomban az adott páciensre és a többi közlekedőre nézve. Mert az áldozat szemszögéből nézve teljesen mindegy, hogy a gázoló füves spangli vagy nyugtató hatása alatt állt-e. A közlekedés minden résztvevőjének biztonságára nézve az lenne a legjobb, ha adott esetben mindenki komolyan mérlegelné ezt a kockázati faktort az orvossal vagy a gyógyszerésszel.

A közlekedésrendészet által használt drogtesztek csaknem fele hamis pozitív eredményt adott

A közlekedésrendészek által tudatmódosító szerek kimutatására használt készülékek pozitív eredményeinek csaknem felére rácăfol később az igazságügyi orvostani intézet vizsgálata – jelentette a Digiz4.ro hírportál az Állami Visszaélések Elleni Polgári Jogvédelmi Alapítvány (FACIAS) közleményére hivatkozva.

A civil szervezet azt állítja, hogy pert nyert az adatközlést eredetileg elutasító román rendőrséggel szemben. A bírói végzés nyomán azonban megtudta, hogy 2024 júliusa és 2025 áprilisa között a gépkocsivezetők ellenőrzésére használt, kábítószer-használatot valószínűsítő gyorstesztek 43 százalékát nem igazolta az utólag elvégzett laboratóriumi vizsgálat.

„Egy hamis pozitív drogteszt nyomán a laborvizsgálatok eredményének megérkezésig a véten sofőröknek is jogi következményeket kell elszenvedniük: felfüggesztik a vezetői engedélyüket, megbélyegzik őket” – hívta fel a figyelmet a FACIAS.

A 2024. július 18. és 2025. április 28. között 3367 ellenőrzött gépkocsivezetőnél mutatott ki tiltott tudatmódosító szert a gyorsteszt, ám 1450 esetben az utólagos laboratóriumi vizsgálat negatív eredménnyel járt.

Az országos rendőrfőkapitányság szerint az eltérések azzal állhatnak összefüggésben, hogy míg a gyorstesztek nyálmintát elemeznek, a laborvizsgálatnál vizelet- vagy vérmintából mutatják ki a kábítószerek jelenlétét, illetve eltérő lehet a műszerek érzékenysége a különböző vegyületekre.

Az állami vizsgálatok eredményeinek megérkezésig a véten sofőröknek is jogi következményeket kell elszenvedniük: felfüggesztik a vezetői engedélyüket, megbélyegzik őket” – hívta fel a figyelmet a FACIAS.

A 2024. július 18. és 2025. április 28. között 3367 ellenőrzött gépkocsivezetőnél mutatott ki tiltott tudatmódosító szert a gyorsteszt, ám 1450 esetben az utólagos laboratóriumi vizsgálat negatív eredménnyel járt.

Az országos rendőrfőkapitányság szerint az eltérések azzal állhatnak összefüggésben, hogy míg a gyorstesztek nyálmintát elemeznek, a laborvizsgálatnál vizelet- vagy vérmintából mutatják ki a kábítószerek jelenlétét, illetve eltérő lehet a műszerek érzékenysége a különböző vegyületekre.

A januárban beiktatott új amerikai kormányzat részéről több ízben érte bírálat Romániát a tavalyi félbeszakított elnökválasztás érvénytelenítése miatt. J.D. Vance amerikai alelnök az európai de-

Az állami vizsgálatok eredményeinek megérkezésig a véten sofőröknek is jogi következményeket kell elszenvedniük: felfüggesztik a vezetői engedélyüket, megbélyegzik őket” – hívta fel a figyelmet a FACIAS.

A 2024. július 18. és 2025. április 28. között 3367 ellenőrzött gépkocsivezetőnél mutatott ki tiltott tudatmódosító szert a gyorsteszt, ám 1450 esetben az utólagos laboratóriumi vizsgálat negatív eredménnyel járt.

Az országos rendőrfőkapitányság szerint az eltérések azzal állhatnak összefüggésben, hogy míg a gyorstesztek nyálmintát elemeznek, a laborvizsgálatnál vizelet- vagy vérmintából mutatják ki a kábítószerek jelenlétét, illetve eltérő lehet a műszerek érzékenysége a különböző vegyületekre.

A januárban beiktatott új amerikai kormányzat részéről több ízben érte bírálat Romániát a tavalyi félbeszakított elnökválasztás érvénytelenítése miatt. J.D. Vance amerikai alelnök az európai de-

Az állami vizsgálatok eredményeinek megérkezésig a véten sofőröknek is jogi következményeket kell elszenvedniük: felfüggesztik a vezetői engedélyüket, megbélyegzik őket” – hívta fel a figyelmet a FACIAS.

A 2024. július 18. és 2025. április 28. között 3367 ellenőrzött gépkocsivezetőnél mutatott ki tiltott tudatmódosító szert a gyorsteszt, ám 1450 esetben az utólagos laboratóriumi vizsgálat negatív eredménnyel járt.

Az országos rendőrfőkapitányság szerint az eltérések azzal állhatnak összefüggésben, hogy míg a gyorstesztek nyálmintát elemeznek, a laborvizsgálatnál vizelet- vagy vérmintából mutatják ki a kábítószerek jelenlétét, illetve eltérő lehet a műszerek érzékenysége a különböző vegyületekre.

A januárban beiktatott új amerikai kormányzat részéről több ízben érte bírálat Romániát a tavalyi félbeszakított elnökválasztás érvénytelenítése miatt. J.D. Vance amerikai alelnök az európai de-

Befejeződött az aszfaltozás

Tavaly április 1-jén kezdődött el az utcák korszerűsítése Székelyhodos községben, ma már kényelmesebben, gyorsabban közlekedhetnek autóikkal a helyiek. Hála a pályázati támogatásnak, hiszen saját költségvetésből tizenöt év alatt sem tudtak volna ennyi pénzt megtakarítani.

Gligor Róbert László

Az Anghel Saligny országos fejlesztési program keretében nyert pályázatot az önkormányzat az utcák aszfaltozására fordítja. A 11 millió lejes beruházás keretében 3,3 kilométer aszfaltszőnyeg, 3,9 kilométer betonsánc, 27 áteresz, 204 bejárati híd épült a község négy településén, összesen 10 utcában, s helyenként a magas sáncmartokat betonfallal védték meg a megcsúszástól.

A kivitelező tavaly folyamatosan dolgozott, így a munkálatok nagy részét már akkor elvégezte, többnyire az első aszfaltréteget is leterítette, elkészültek a bejárati hidak, átereszek. Ennek ellenére egyetlen lejt sem kapott az államtól az elvégzett munkálatokért, ősszel már hét millió lejjel tartozott neki a fejlesztési minisztérium, ezért november 15-én a cég kivonult a községből. Mivel az önkormányzat a maga önrészét kifizette, a vállalkozó ígéretet tett, hogy az év végéig felszereli az útjelző táblákat és a védőkorlátokat.

Idén január folyamán a minisztérium kifizette a számlákat a kivitelező cég felé, így az a tavasz beálltával hozzá tudott látni a még elmaradt munkálatok elvégzéséhez, az aszfaltozás befejezé-

séhez, egy elmaradt rövid sáncszakasz kibetonozásához. Hodoson egy támfalat kellett megigazítani, Ehedén viszont egy támfalat újra kellett építeni, mert tervezési hiba miatt nem a kellő vastagságú fémrácsozat került bele, ezért nem tudott megfelelő szilárdságot biztosítani, és a támfal elmozdult. A vállalkozó úgy döntött, hogy saját költségén lebontatja, újrasasazza és újraönti. Megtörtént az útjelzések felfestése is, így április elejére már a beruházás megvalósítottnak minősült.

Barabási Ottó polgármester elégedett a kivitelező hozzáállásával, jó munkát végeztek, gyorsan dolgozott a cég és az alvállalkozó is, állandó jelleggel egy-két szakmérnök jelen volt az építkezésen, a munkálatellenőr is nagyon jó szakember volt, ha hibát észleltek, igyekeztek azonnal kiigazítani azt.

A lakosság is elégedett, de vannak olyanok is, akik nem feltétlenül örülnek az új helyzetnek. Ugyanis helyenként az új út 70-80 centiméterrel is magasabb lett az eredetinel, habár sok helyen a felső, kő nélküli, vizes réteget eltávolították a földútról. Ezért helyenként az utca belső felén lakóknak gondot jelent a meredekebb hídon való ki- és bejárás. „Akik az utcák belső felén laknak, azoknak egyelőre a kijárás némiképp nehézséget jelent, vagy bosszúságot okoz, de mindenki megpróbálja orvosolni a helyzetet” – mondta el a községgazda, hozzátéve, hogy remélhetőleg ezekkel az utcákkal néhány évig nem lesz különösebb gondjuk, hiszen három év jótállás van rá, ha ezalatt valami gond mutatkozna, a vállalkozó köteles kijavítani azt.

Április elején befejezték a kivitelezést, azóta megtörtént a műszaki átadás is

Fotó: Gligor Róbert László

Gyermeknap rendezvények a megyében

Mesejátékok, koncertek és rengeteg játék

Az előttünk álló hétvége Marosvásárhelyen és a megye más településein is számos rendezvényt kínál június 1-je ünnepeltjeinek. Az élménydús programokból szemelgetünk, amelyek már május 31-én, szombaton elkezdődnek.

Nagy Székely Ildikó

Mesevásár az Ariel színházban

A megyeszékhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház udvarán és termeiben újra megnyitja kapuit a lassan hagyományossá váló Mesevásár. A meséskönyvek, ismeretterjesztő kiadványok, foglalkoztatófüzetek és társasjátékok gazdag kínálata mellett 9 és 19 óra között több bábelőadás, gyermekkoncert, egy mozgásszínházi produkció, mesesarok, ügyességi játék, kézműves-foglalkozás és könyvbemutató is vár itt a családokra. 10 órától A rókvári gengszterek című mesejáték látható a nagyteremben, rendező: Halasi Dániel. Online jegyvásárlás: bit.ly/rokavari_jegyek. 11:30-tól az udvaron a Pulcinella éneke című vásári bábjátékot lehet megtekinteni, Nizsai Dániel előadásában. A részvétel ingyenes. 12 órákor kezdődik a nagyteremben a Péterke és a fityingek című gyermekkoncert. Online jegyek: bit.ly/fityingek_jegy. 13 órától Mesesarok vár a gyermekekre az Ariel színház II. emeletén, a Mesekuckóban. A részvétel ingyenes. 14 órától Bayer Dóra, a Karmok erdeje című könyv 13 éves szerzője interaktív könyvbemutatót tart, és dedikálja művét a bábszínház 1. emeletén. 15 órától Bertóti Johanna, a Szerelmes állatok című gyermekverskötet szerzője minikoncertet tart az udvaron ugyanezzel a címmel, és dedikálja frissen megjelent könyvét. A részvétel ingyenes. 16 órától Imre Eszterrel, a Tücsök Gusztáv (Szivárvány) szerzőjével lehet találkozni a Mesekuckóban. 17 órától Horváth Lilla Holly A dzsungel törvényei című mozgásszínházi darabját mutatják be a Navarra Dance diákjai a nagyteremben. Rendező-koreográfus: Macaveiu Blanche. Online jegyek: bit.ly/dzungel_jegyek. A három nagytermi előadásra a 0770-996-416-os, naponta 9-13 óra között hívható telefonszámon lehet helyet foglalni.

Élmények a várban

A Nők Marosvásárhelyért Egyesület szervezésében vasárnap 10 órától 18 óráig lesz igazi gyerekbuli a várban. A 10. születésnapját ünneplő Creatoys.ro-val közösen megvalósuló programok között nemezelés, pompomfigurák készítése, gyöngyfűzés, fafaragás, vetélkedők, kötélhúzás és arcfestés is szerepel, emellett mágneses játékokat lehet kipróbálni, és tombolahúzás is lesz.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szervezte gyermekünnep helyszíne is a vár. A Maros Megyei Tanfelügyelőséggel és a Marosvásárhelyi Várórség Egyesülettel együttműködésben zajló rendezvényen 9.30 órától 20 óráig

szabadtéri játékok, ügyességi versenyek, kreatív műhelyek, szórakoztató kísérletek, tánc és számos interaktív program vár a látogatókra. 9.30-tól Pora Zoli, 10.30-tól a Gaşca Zurli koncertezik.

Kalandok az állatkertben

A marosvásárhelyi állatkert június 1-jei ajándéka minden gyermek számára egy ingyenes belépő. Ez alkalommal megnyitják az átjárós kifutókat, hogy a látogatók közelebbi kapcsolatba kerülhessenek az állatokkal természetes élőhelyükön. A június 1-jére szervezett különjáratú autóbuszok a Bolgár térről (Panov) 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 és 17 órákor indulnak, a Somostetőről pedig 10:30, 11:30, 12:30, 13:30, 14:30, 15:30, 16:30, 17:30 órákor van járat vissza. Az autóbuszok útvonala: Bolgár tér (Panov) – Cuza Vodă u. – Corvin Mátyás tér – Electrica – Zsidó vértanúk emlékműve – Somostető – Nicolae Iorga u. – Lakosság-nyilvántartó – Aranykakas – Sportcsarnok – Nagypiac – Bolgár tér (Panov).

Lurkőünnep a Csűrszínházban

A mikházi Széllyes Sándor Csűrszínházban június 1-jén, vasárnap szintén egész napos programon vehetnek részt a kis és nagyobb gyermekek. 11 órától a HalVirág Bábszínház Libegőmadár című előadását lehet megtekinteni a Csűrszínház színpadán, a belépő felnőtteknek 20 lejbe kerül, a gyermekeknek ingyenes. 12 órától 13.30-ig kézműves-foglalkozás, gyapjúnemezelés kezdődik; 12.30-tól Ringató címmel énekes és mondókás foglalkozást tartanak kisbabáknak és családtagjaiknak; 14 órától 15.30-ig újabb kézműves-tevékenység lesz, ekkor filcből alkothatnak a gyermekek; 15.30-tól 17 óráig vezetett ügyességi és sportjátékokra, vetélkedőkre kerül sor. A rendezvény alatt kézműves- és könyvvásár is vár a résztvevőkre, akik a Kis herceg könyvesbolt kiadványaiból, az Egészségre! és a Karácsoni Méhészet termékeiből, illetve kézművestáskákból, -szatyrokból, -övtáskákból válogathatnak, a gyerekek pedig külön nekik szervezett foglalkozásokba is bekapcsolódhatnak. 12 órától 17 óráig a Maros Megyei Múzeum kézműves-foglalkoztatóján a római korhoz kerülhetnek közelebb a gyerkőcök. Emellett arcfestés, lufihajtogatás, gipszfigura-festés és ugrálóvár is lesz, ugyanakkor egy tűzoltóautóba is be lehet majd kukkantani. A Csűrszínház egész nap nyitva tartó büféjében gyermeknap különlegességek is várnak a vendégekre.

A Vibe gyermeknap rendezvénye

Május 31-én, szombaton és június 1-jén, vasárnap a Légy gyermek örökké! jelmonddal tartanak újabb Vibe Street Edition rendezvényt a marosvásárhelyi George Enescu utcában. Az estebe nyúló zenei élmények mellett táncprodukció és workshopok is lesznek. A belépés ingyenes. A részletes programot ezután teszik közzé a Vibe Fesztivál Facebook-oldalán.

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Most, hogy elhárult fejünk felől és lábunk alól a veszély, a szélsőséges gyűlölködés apostolának mégsem lesz országglása – jujj de hosszú bevezető kalaplengetést produkált az esős hajnal! –, kellene kezdeni valamit a szabadsággal. Vagyis az önkormányzat adta lehetőségekkel. Tisztában vagyok vele, hogy a polgármester letiltása csupán időlegesen vetette vissza a városi demokráciát. Jönnék még, lesznek jobb és igazabb idők. Higgyetek nekem.

És akkor olyan kényes témák is előtérbe kerülhetnek, mint az utcanévtár bővítése. Arra gondolok, és nem csupán én, hanem számos városfelem, hogy a sok semmi nevű, fogalomburjánzásból, erőltett semlegességből született utcanév helyett kapjon a városban emlékeztetőt, utcanévtáblát pl. József Attila, akinek volt már egykor utcája Vásárhelyütt.

És volt utcája Orbán Balásznak a Víztelep környékén, de aztán elmosta őt, nem a

hatnapos zivatar, hanem a hatalom önkénye, ostobasága, tudatlansága, az ékezetes betűktől való félelem. Gondold el, micsoda kín feltenni minden alkalommal az ékezetet a családnévben és a személynévben egyaránt az ott ágáló két á-ra. Pedig Orbán Balázstól kapta a város az első, nyomtatásban is megjelent teljes leírást, illusztrálva, amelyet azóta is (fel)használ, vissza-visszauntal rá a településtörténet, építéstörténet, a tudományművelés és kutatás.

Annak felette pedig országgyűlési képviselője volt a városnak, demokratikus programmal (a XIX. század viszonyaira alkalmazott balközép). Sokszor megfordult városunkban, szerette, vélem, sokat tudott róla, rengeteg híve volt az akkori polgárság körében. Népgyűléseken szónokolt, biztatta a szavazókat. 1871-ben és 1872-ben is indult, és nyert a képviselő-választásokon. A város érdekeit képviselte az országos dolgok mellett. Szóval nemcsak Udvarhely felétlen tisztelete és rajongása volt

Emlékezzünk nagy emberekről

osztályrésze, hanem Vásárhelynek is tett némi szolgálatot, melyért az (hálás-hálátlan) utókortól legalább egy utcanév járna. És szinte elfelejtettem mondani, hogy a városi levéltár őrzi fényképfelvételeit, amelyek történelmi dokumentumok, értékes képek, hisz a fényképezés hazai úttörője is volt. Képeit kétszer is közreadta Erdélyi Lajos, először az első kiadáshoz Sütő András írt.

A Székelyföld leírása hat kötete a szocializmus évtizedeiben a legnagyobb becsben állt a Tékában. Féltve őriztük kint a szabadpolcon, mindenkinek kikölcsönöztük olvasótermi használatra, annak ellenére, hogy időről időre Bukarestből parancs érkezett, hogy be kell bőrtőnözni az ún. „fond specialba”, azaz a zárolt könyvtári anyagok közé kell álllyeszteni, és csak nagyon indokolt esetben szabad kiadni nagyon megbízható indokoltaknak. (A fényírói felvételek üveglapjai a székelykeresztúri gimnázium könyvtárából kerültek be – az

ötvenes évek könyvtárgyarápítási önkénye alapján – a megyei – akkor tartományi – könyvtárba, majd onnan a református temető szomszédságában álló Levéltárba.) Ha olykor feltűnt az antikváriumokban a teljes első kiadás, vagyonokat fizettek érte. Aztán, hála a nagy fordulathoz, megjelent két fokok kötetben, de füzetes kiadása is elindult, éppen Vásárhelyen.

Folytatni lehetne a sort több hírességgel, több neves ember felemlegetésével, ötletadással. Igaz, olyan kiváló alkalmak nem adódnak gyakran, mint a kilencvenes évek eleje-közepe, amikor utcát szerezhetett a városi tanács (neveztesen Kolozsvár Zoltán városi tanácsos kezdeményezésére) Széchenyi Istvánnak vagy Márton Áronnak.

Illenék visszaadni Jókai Mórnak, horribile dictu Kossuth Lajosnak és Teleki Sámuelnek, Wesselényi Miklósnak, Salamon Ernőnek, Petelei Istvánnak egy-egy utcát a sok százból, vagy azoknak, akik még a minap közöttünk éltek és alkottak kiválót. Például az említett Sütő Andrásnak, Böződi Györgynek vagy Kemény Jánosnak.

SZERKESZTETTE: BODOLAI GYÖNGYI

A Piramidon tündöklése és bukása

Forgalomból kivont gyógyszeres hatóanyagok a segesvári magángyűjteményben lévő patikai edények feliratai alapján

Az idő múlásával és az orvos- és gyógyszerészeti tudományok előrehaladásával számos gyógyszer esetében rájöttek, hogy alkalmazásuk veszélyes, káros az emberi szervezetre, vagy teljesen hatástalan. Az elmúlt évek, évtizedek, évszázadok folyamán számos gyógyszer, gyógyszerhatású anyag forgalmazását függesztették fel, vagy visszavonását rendelték el a gyógyszerhatóságok országos, uniós vagy világszinten, így használatuk ideiglenesen vagy véglegesen háttérbe szorult.

Veress László

Felfüggesztésen azt értjük, ha egy termék, gyógyszer, anyag forgalmazásának lehetőségét ideiglenesen, meghatározatlan időtartamra a hatóság megtiltja. Egy kész gyógyszer vagy hatóanyag forgalomból való kivonása forgalmazásuknak végleges megszüntetését

ték a felépülését. Az idősebb emberek (50–60 éves kortól) ma is emlegetik, „visszasírják” például az egykor nagyon népszerű Piramidont, és sokan kíváncsian kérdik, hogy miért tűnt el sok más készítménnyel együtt a gyógyszerek közül. Valóban, a Piramidon több mint száz esztendőn át vezető helyet foglalt el a lázcsillapító készí-

tani. A 19. század utolsó két évtizedében valósággal „lázban” voltak a vegyészek és a farmakológusok a hatásos lázcsillapítók előállítására érdekében. Nagy siker volt az úgynevezett pirazolonszármazékok előállítása. 1883-ban egy Knorr nevezetű vegyész szintetizálta a fenazonnak elnevezett vegyületet, miközben kininhez hasonló anyagot szeretett volna előállítani. A vízben oldódó, keserű ízű, fehér, kristályos fenazon nevű anyag farmakológushoz (gyógyszerhatástannal foglalkozó tudós) került, aki észlelte is az anyag lázcsillapító hatását. Ez az anyag lett a Piramidon előfutára, hatása alapján Antipirinnek nevezték el, és bekerült a világ összes gyógyszerkönyvébe Phenazonum, Analgesinum, illetve Antipirinum elnevezéssel. Korabeli feljegyzés (1897) szerint: „az Antipirin bonyolultabb szénvegyület, amelyet újabban gyógyszerként használnak. Előállításához viszonylag egyszerű, ismert szerves anyagokból indultak ki”. Felfedezése óta rövid idő után megállapították, hogy számos betegségben jótékony hatása van. Legfőképpen a lázas betegségek enyhítésére alkalmazták, az addig használt kininvegyületek és a nátrium-szalicilát helyett ugyanis „előnyös tulajdonsága az Antipirinnek, hogy a láz esése nem rohamosan, hanem fokról fokra lejjebb szállva történik úgy, hogy a legmélyebb hőesés az első dózisok bevétele után 3-5 óra múlva következik be, a legalacsonyabb hőállás és a lázas hőmérséklet legmagasabb pontja közt 3-5 Celsius-fok különbség is lehet”. Egyidejűleg az érverés, a lélegzések száma is csökken. Azt is megfigyelték a korabeli orvosok és gyógyszerészek, hogy az Antipirin hatásos az ízületi fájdalmak (csúzok), fejfájások, zsábák, gerinc- és reumás fájdalmak enyhítésére is.

A különböző fájdalmak enyhítésére alkalmazott mennyiségi visszaélések azonban rámutattak az Antipirin egészségkárosító mellékhatásaira is, amelyek már az 1920-as években arra indították több ország felelős szerveit, hogy szabad árusítását betiltsák. Gyakori mellékhatások: csalánkiütéshez hasonló

bőrvörösség, fülzúgás, halláskárosodás, szédülés, aluszékonyság, hányinger, hányás, reszketegség, gyomorfekély, lesóványodás, izomgyengeség, nagy dózisoknál szívgyengeség is. Az ötödik Román gyógyszerkönyvben (F. R. V, 1943) még hivatalos, a később megjelent gyógyszerkönyvekben már nem szerepel a hivatalos anyagok között, de használatban maradt hosszú ideig, 1993-ig, például fülcseppekben és más, a gyógyszertárakban elkészített gyógyszerformákban. Az 5. Román gyógyszerkönyvben (1943) további antipirin-tartalmú, közkedvelt készítmények is hivatalosak voltak, mint az „Antipirinum Coffeinum citricum”, más néven Migrenin és az „Antipirinum salicylicum”, más néven Salipyrin. Ezeket az Antipirinnel együtt vonták ki a forgalomból.

2. Antifebrinum, Acetanilidum – az állatok pilulája

1886-ban egy hosszadalmas kísérletsorozat eredményeként jelent meg egy új lázellenes szer, melyet Antifebrinnek neveztek el. A szerves vegyületet a vegyészek már korábban is ismerték Acetanilid vagy Phenylacetamid néven, sőt kutyákon és nyulakon már kísérleteket is végeztek az anyag hatásával kapcsolatosan. Megállapították, hogy az állatok viszonylag nagy adagot tűnnek mérgező hatás nélkül.

Ezt az anyagot később lázas betegségeken is kipróbálták, és azt tapasztalták, hogy az Antipirinnél erősebb hőcsökkentő hatása van, a hatás 1 óra múlva áll be, és 4-8 órát is tart.

Pozitív hatásnak számított az is, hogy az érverések számát csökkenti és teltebbé teszi. Mindezek mellett olcsóbb volt az addig ismert lázellenes szereknél, a korabeli orvosok is lelkesen ajánlották használatát. Hamarosan a világ fejlett államai-ban is elterjedt a használata. Országunkban hivatalos volt 1965-ig, amikor a nyolcadik Román gyógyszerkönyv kivezette a hivatalos gyógyszerek közül. Az Antifebrin előállításához viszonylag egyszerű, anilin és ecetsav hevítése által, a párlat hűtése, felfogása útján történik. Az égető ízű, szagtalan, fehér kristályos port láz- és izomfájdalmak enyhítésére használták embereknél és állatoknál egyaránt, elsősorban pilula formájában, hatása hasonlít az aszpirin hatásához. Alkalmazása embereknél a huszadik század folyamán háttérbe szorult, állatoknál hosszú ideig, az évszázad végéig megmaradt az „állatok pilulája” formájában, melynek hivatalos (latin) elnevezése „Bolus acetanilidi”.

Az Antifebrin (acetanilid) kiindulóanyag a fenacetinnek nevezett, a gyógyászatban igencsak jelentős készítmény előállításánál.

3. Hihetetlen mennyiségben fogyott: Aminophenazonum, Amidopirinum, Piramidon

A 19. század második felétől ismert pirazolonszármazékok propifenazonnak nevezett képviselőjéből állította elő 1896-ban egy német vegyész az AMINO-FENAZONT, mely az eredeti, addig ismert készítményeknél erősebb láz- és fájdalomcsillapító. Nemsokára igencsak keresetté vált, és világviszonylatban hihetetlen mennyiségben fogyott (évenként

több ezer vagonnyi) a gyógyszerárakban. Lassan minden házban megjelent házi gyógyszerként, Piramidon, Amidopirin, Aminofenazon, Pirán stb. néven, hatékony volt a megfázás, hűlés tüneteire, jó fájdalomcsillapító volt, sőt bizonyos neurológiai tünetek kezelésénél is több mint egy évszázadon át. A gyógyszergyárakban gyermekeknek 0,10 grammos (100 milligramm), felnőtteknek 0,30 grammos (300 milligramm) kiszerezésben állították elő. A vízben oldódó, fehér kristályos por számtalan orvosi előíratban (receptben) szerepelt, más, hűlésellenes, fájdalomcsillapító anyaggal, például fenacetinnel, koffeinnel, sőt ma már kábítószernek tekintett készítménnyel (kodein, dionin) együtt. Osztott porokat, pilulákat, kúpokat nagy mennyiségben (ezerszámmra) készítették gyógyszeráraink laboratóriumában a felsorolt hatóanyagokból, elsősorban influenzás (grippés) állapot leküzdésére vagy fájdalomcsillapítóként. Érdekes, hogy nem tapasztaltunk, nem ismerünk olyan esetet, amikor valaki kábítószer-fogyasztóvá vált volna a kis mennyiségben kodeint és dionint tartalmazó patikai készítmények használata miatt. Csecsemőknek és kisgyerekeknek 1 százalékos oldat formájában vagy kúpokban, nyugtatóanyaggal együtt, hároméves kortól kúpokban, tablettákban adagolták, nagyon hatékonyan. Marosvásárhelyen a főtéri ingyenes „gyermekpatikában” 50-60 évvel korábban naponta több száz Piramidon-kúp készült, egyéb hatóanyagokkal társítva is. A Piramidon érezhető mellékhatásai az Aszpirinhez (gyomorégés, vérzékenység) viszonyítva ritkábbak és enyhébbek. Éppen ezért bombaként hatott, amikor a különböző vérzégálatok kimutatták, hogy a piramidonnak káros mellékhatásai is vannak, azt mondhattánk, hogy időzített bomba! Rendszeres fogyasztása csökkenti a fehérvérsejtek mennyiségét a vérben, gyengíti a szervezet immunrendszerét, tehát a gyakori vírusos és bakteriális fertőzések éppen a Piramidon alkalmazásának tulajdoníthatók. Gyerekeknél csontvelő-károsodást okozhatott, használata bizonyos esetekben halálhoz is vezetett. Hosszú ideig ezt senki nem gondolta, nem jött rá. Ráadásul az is bizonyossá vált, hogy rákkeltő hatása is van. Az amerikaiak már 1964-től korlátozták forgalmát. Európában 1973-ban nem ajánlották először, a legnagyobb németországi előállítója, a Hoechst kivonta a forgalomból, közel kilencven év után a gyártását is megszüntette. Országunkban, tekintettel mellékhatásaira, az 1993-ban megjelent tizedik Gyógyszerkönyvben már nem szerepel a hivatalosan engedélyezett anyagok névsorában, aztán receptköteles lett 2007-től, majd rövid időn belül az aminofenazont tartalmazó gyári készítmények mindegyikét kivonták a forgalomból, és 2014-től a gyógyszerészeti gyógyszerkészítés során sem engedélyezték használatát alapanyagként.

4. A Paracetamol átveszi a helyét

Az 1990-es években a Paracetamol vette át az egészségkárosító aminofenazon helyét mind a gyári, mind a gyógyszerészeti készítményekben. A Piramidont ma is sokan emlegetik. Találgatások, vélemények napjainkig vannak azzal kapcsolatban, hogy kinek, minek volt érdeke az aminofenazon kivonása és a paracetamol bevezetése.

A segesvári magán patikamúzeum

Fotó: Veress Zsombor

jelenti. A felfüggesztések és a végleges kivonások okai igen eltérőek lehetnek, a kisebb alaki hibáktól a lejáratú idő hibás feltűntetésén, a gyártási folyamatban észlelt gondokon, a hamisított készítmények jelenlétén, a gyógyszerbiztonságon, az életet károsító (például rákkeltő) mellékhatásokon át a terápiás hatás hiányáig. A Segesváron létrehozott gyógyszerészeti gyűjteményben számos olyan gyógyszeres, folyadékot és szilárd hatóanyagot tároló edény van, amelyek egykori tartalmát szüleink, nagyszüleink idején a korabeli orvosok és gyógyszerészek szívesen alkalmazták a gyógyászatban, azokkal igyekeztek segíteni beteg embertársaikon. Természetesen a betegek érdekeit mindenekelőtt szem előtt kell tartani, ahogy azt a régiiek mondták: „nil nocere – ne ártani!”. A következőkben felsorolt gyógyszereket ma már nem alkalmazzuk, de a maguk idején komoly segítséget jelentettek a gyógyításban, és ezek némelyikére ma még sokan emlékeznek azok közül, akiknek elősegített-

mények sorában, létrehozásától, 1896-tól a 2014. évi végleges betiltásáig. Ezenkívül még legalább száz készítményről mondhatjuk el ugyanazt.

1. A Piramidon előfutára – Phenazonum (Fenazon, Antipirin)

Európában hosszú-hosszú ideig a drága és külföldről (Dél-Amerikából) hozott kínafakérget alkalmazták lázcsillapításra. Már a 19. század közepe előtt a kínafakérget hatóanyagát, a kinint is megismerte a világ, de ennek kémiai-fizikai tulajdonságai gátolták elterjedését (erről bővebben később). Mintegy kétszáz éve az anilin-vegyületeket is ismerték már, és a vegyészek abban reménykedtek, hogy az anilinnél kininpótszert tudnak előállí-

Egy talpraesett asszony

Bodolai Gyöngyi

– *Tófalvi Zita* vagyok, lekvár- és szörpkészítő, gyógynövénygyűjtő és -feldolgozó – mutatkozik be a határozott, energikus asszony, aki Fenyőkúton, a Korondról erdők közt kanyargó műúton megközelíthető tanyákból álló 280 lélekszámú településen él családjával. Az egyre népszerűbbé váló gyógynövény-szakértőt Sármási Bocskai János rádiós kollégámmal kerestük fel, és faggattuk életéről, munkájáról.

Elmondása szerint szülei orvosnak szánták, de a sikertelen egyetemi felvételik után a pedagógusi pályát választotta, tanítóképzőt végzett. A fenyőkúti iskolában kapott állást, majd a gyógynövények szeretetében és a gyógyításban találta meg élete értelmét, és végzi munkáját meggyőző felkészültséggel, gyakorlatlaltal, korszerű felszerelés birtokában. A fizikai munka mellett az ismeretszerzés, a tanulás sem maradt el.

– A férjemmel együtt végeztünk egy képzést, és benne vagyunk az Erdélyi Gyógynövénykert Egyesületben. A csoportban is nagyon sok mindent tanultunk egymástól, a csoporttagoktól; Svájcban is voltak természetgyógyászok, gyógynövényekkel foglalkozó szakemberek.

A családi vállalkozás hivatalosan 2016 óta működik, de én már 2000 óta készítek áfonyalekvárt. Láttam egy filmet, a Bomba bébit, amelyben egy talpraesett nő, amikor nem volt anyagi fedezete, a kertben termett almából lekvárt főzött, és azt a helyi piacon értékesítette. Innen jött az ötlet, hogy leszedjem az áfonyát (Fenyőkút gazdag vadgyümölcsökben, 40 hektáron van „áfonyázó”), készítek belőle lekvárt, és próbáljam meg értékesíteni. Azóta közel százféle termékünk van, ez kibővült minden vadgyümölcsrel, ami a környékünkön megterem: málna, szeder, som, kökény, fenyőrigy, fenyőtoboz, bodza, akácvirág, erdei eper stb.

A családi vállalkozásban először én voltam a gyűjtőgető, utána bevontuk a férjemet, most már sokszor az egész rokonságot mozgósítani kell, mert nem tudunk annyi helyen egyszerre jelen lenni. Fennáll a medveszély is, de amikor nagyon sok a munka, vannak barátok, szomszédok, akiket elhívok a napirenden szereplő begyűjtésre.

– *Nagyon sokféle készítménye van, a növények a környéken mind megtalálhatók, vagy vannak már más források is?*

Kóstoló

Gyógynövények bővületében (1.)

– Fenyőkúton a mezők kopárabbak, mint faluhelyen, de áfonyalevél, tőzegáfonya-, málna- és szederlevél azért van, ritkább gyógynövényekért messzebbre is elmegyünk. Ismerjük, hogy melyik határban mi terem, ilyenkor kiszélesedik a túra. Áfonyát például a Hargitáról is szoktunk gyűjteni, de van más felvásárlási lehetőség is. Vannak vadgyümölcsök, amelyeket például a zetelaki közbirtokosságtól vásárolunk. Itt a környék elég gazdag gyógynövényekben, de nem terem meg minden, amire szükségünk lenne. Így például a homoktövis sem, amit Erdőszentgyörgy környékéről szerzünk be. Növényeket szedünk a korondi határban, a felsőszófalviban, ahol a szüleim élnek, vagy az atyhaiban, és így együtt szinte mindenhez hozzájutunk, amire szükségünk van. A tapasztalatunk az, hogy egyre nehezebb például erdei epret gyűjteni, bár a lehetőségeket tovább kutatjuk.

Nem említettem még a természetes növényeket, például a fekete ribizlit, aminek a levelét is felhasználjuk, ebből terem a kertünkben, és természetöktől is vásárolunk. Az őszi- meg a kajsziarackból is készítenek lekvárokat, amihez a nyersanyagot szintén a termelőktől szerezzük be. A zakuszkának való alapanyagot az ország déli részében élő termelőktől vesszük meg. Üzletből, piacon nem vásárolunk, ezért a termékeink ára nem lehet nagyon alacsony. Többnyire egyedül dolgozom, amikor válogatni, tisztítani kell a nyersanyagot, a férjem is segít, és megtörténik, hogy beugró segítséget is igénybe veszek.

A gyógynövényeket többféleképpen dolgozzuk fel, szárítjuk szárítóban, vagy kiterítjük a padláson, fagyasztunk is, attól függően, hogy

milyen célra szeretnénk feldolgozni, és készítenek kivonatokat is. Ezeket megelőzőképpen is lehet használni, de a kivonatról azt kell tudni, hogy 20 százalékkal hatékonyabb, mint a tea. Mostanában annyi kényelmes ember van, hogy még egy teát megfőzni is restek. A Határtalanul program keretében itt járt gyermekek körében volt olyan is, akinél otthon nincsen teaszűrő sem. Aki nem szeretne azzal bibelődni, hogy forráz magának egy teát, ami után el kell mosnia az edényt, a szűrőt, annak egy kényelmes és eredményes megoldás a kivonat használata.

– *Van olyan termék, amelyik cím-kéjén olvasható, hogy fűszernövény-nel kombinálja a gyümölcsöket vagy a gyümölcsöt – ez saját találmány, vagy átvette valahonnan?*

– Van vegyes erdei gyümölcs-lekvárom bazsalikommal. Az ötlet onnan származik, hogy 2017-ben a székely gyümölcsfesztiválon versenyt hirdettek, hogy ki készíti a legfinomabb lekvárt valamilyen gyógynövény-nel. Az áfonya-, málna-, szederlekvár készítésekor kiszaladtam a kertbe, és szóba jött a levendula, a citromfű, a menta, de amikor arra gondoltam, hogy az másnak is eszébe jut, észrevettem három szép szál bazsalikomot. Leszedtem, és jó apróra vágva belefőztem, ami olyan kellemes aromájú, finom ízt adott a lekvárnak, hogy 36 termelő közül megnyertem az első díjat.

Jelenleg körülbelül százféle termékünk van, újat kitalálni és a hivatalos „lepapírozást” is elvégezni már nehéz, így nem is tudom, hogy akarom-e, de azért mindig igyekszem valamit összekombinálni. Készítek serbetet is például, ami török eredetű édesség, a magyar emberek nem annyira ismerik.

– *Sokan jönnek olyan látogatók, akiknek elmagyarázza, hogy a gazdag kínálatból mi mire való?*

– Naponta jön látogatónk, van, aki bejelentkezik, a helyiek telefonon felhívják vagy felkeresnek, és olyan is, aki csak beállít. Előfordult, hogy vasárnap háromnegyed tízkor indultam volna a templomba, amikor betoppant egy házaspár, hogy szeretnének vásárolni. Ilyenkor felmerül bennem a kérdés, hogy mikor vagyok a jó keresztény: ha nem megyek a templomba, vagy nem állok szóba, és elküldöm, aki messziről eljött. Igyekeztem mindkét oldalnak megfelelni, a vendégeket hamar kiszolgáltam, a templomból késtem öt percet, de a misén sikerült részt venni.

– *Elmondhatjuk-e, hogy megelőző, gyógyító munkát végez, elfo-*

gadják-e a tanácsait, ajánlásait azok, akik eljönnek Fenyőkútra?

– Egyre inkább kialakulóban van egy olyan értékrend csírája, hogy érdemes visszanyúlni a természethez, őseink gyógyítási módszereihez. Az emberek akkor is meggyógyultak, amikor nem volt ilyen magas szintű a tudomány, nem volt ennyi gyógyszer. Sok esetben a hite is megerősödik annak, aki kezdi használni, és érzi, hogy jobban van, amit az újabb laboreredmények is igazolnak. Van, aki nem jelez vissza, nem köszöni meg nekem, de elmondja jó néhány embernek. Tőlük tudom meg, hogy itt járt, vásárolt, és jobban érzi magát.

Hogy egy termék sikeres, gyógyhatása van, jobban érzi magát az, akire hatott a kúra, akkor tömegeesen jönnek, és fel kell legyek erre is készülvé.

A ház körül jó nagy területünk van, ahol mentát, citromfűvet, szu-

gyan tegyenek, melyek lehetnek a veszélyek, mire kell vigyázni, mert nagyon sok a beteg ember, és én azt szeretném, ha mindenki tudná a saját maga által termesztett gyógynövény-nel magát és családját gyógyítani.

Az illatos ürmőről például tudni kell, hogy amíg akkora lesz a palánta, hogy ki lehessen ültetni, elég kényes, sokáig csírázik, egy szem mag magára nem is látható, ezer mag egy késhegyen is elfér, de a magból akkora növény fejlődik ki, hogy szinte fejszével kell kivágni.

– *Hogyan lehet tárolni? Szárítva vagy lefagyasztva?*

– Az egynyári ürmöt sokféle célra lehet felhasználni, először is mint gyulladáscsökkentőt az egész szervezet számára. Megelőzőképpen is hatásos lehet, de először tudni kell, hogy ki és milyen célból fogja használni. Daganatos betegeknél bevonja a rákos sejteket, és nem engedi, hogy áttétet képezze-

Kínálat

rokfűvet, zsályát termesztünk. Nagyobb mennyiségnél az a baj, hogy nincs, aki megkapálja. Nekem hobibim, lehajolok melléje, megsimogatom, de van 50-60 fő mindenikből, és közben nyáron, amikor főzni kell a lekvárt, nem jut idő babusgatni őket.

Három gyermekünk van, két lány, akik közül a nagyobbik férjnél van, de nem szeretné az én mester-ségem folytatni, a kisebbik lányom könyvelő, aki szintén dolgozik már, és tudja, hogy nem lesz lekvárkészítő, ahogy a 12 éves fiam is tudja, hogy ő nem marad fenyőkúti lakos.

Amikor több palántánk volt, osztogattuk, hiszen minden háznál kellene lennie legalább egy fő orvosi zsályának. Volt, amikor sok magunk volt, elültettük, és amikor kikelt, kis földlabdában osztogattuk a vásárlóknak. Amikor bemutatót tartok, akkor is arra hívom fel a hallgatóság figyelmét, hogy saját maguk termesszék meg, amit megessznek vagy megisznak. Én nem félek megosztani a titkaimat, a bemutatón elmondani, hogy mit ho-

nek. Sokan számoltak be jó eredményekről. Nyersen fogyasztva eléggé keserű. A férjem például szárítva fogyasztja, megporítja mozsárban, egy pohár vizet önt rá, és megissza. Lehet különböző gyümölcsökkel, joghurttal turmixolni. Egy hónap után megundorodhat, aki nyersen fogyasztja, s bár többre lenne szüksége, egyszerűen már nem tudja megenni. Ilyenkor jó a kivonat, amiből ahány kiló, aki fogyasztja, annyi cseppet kell bevennie naponta, reggel és este egy pohár vízben feloldva, és 20 százalékkal hatékonyabb, mint egy tea. Lehet fagyasztva, szárítva tárolni, és kivonat formájában is. Mi nem tudunk róla, hogy betegek lennének, de naponta használjuk.

– *Ha nincsen utánpótlás, meddig lehet ilyen nagy lelkesedéssel és erőbedobással dolgozni?*

– Ameddig élünk, addig tesszük a dolgunk. Olyan az életfelfogásunk, hogy szeretünk másokon segíteni, és szerintem a Jóisten gondoskodik majd arról is, hogy ki legyen a megfelelő utód.

Fotók: Bodolai Gyöngyi

Korszerű gasztro- enterológiai központ

A marosvásárhelyi MedLife Hyperklinika gastroenterológiai kiválósági központot nyitott az emésztőrendszer legösszetettebb betegségeinek a felderítésére és kezelésére. Az új központ fontos mérföldkövet jelent a régió csúcstechnológiás egészségügyi szolgáltatásai körében. Vezetője a gastroenterológia terén nagy tapasztalattal rendelkező szakember, prof. dr. Daniela Dobru egyetemi tanár.

A központ átfogó szolgáltatásokkal, a legkorszerűbb technológiákkal és kiválóan felkészült orvosi csapattal biztosítja a személyre szabott és hatékony kórismezést (nyelőcsőgyulladás, gyomorhurut, fekély, epekővésség, gyulladásos bélbetegségek, a vastagbélrák korai felismerése) és a kezeléseket. A legmodernebb endoszkópos vizsgálatok, kontrasztos ultrahang, ultrahanggal vezérelt mintavétel és személyre szabott szűrés valósul meg egy helyen.

– Örömmel hozunk Marosvásárhelyre egy olyan központot, amely a gasztroenterológiai kiválóságot képviseli, ahol a páciensek a legkorszerűbb technológiákhoz férhetnek hozzá, és elismert szakemberek gyógyítják őket. Célunk hatékony megoldásokat és figyelmes orvosi ellátást nyújtani – nyilatkozta dr. Daniela Dobru professzor, a központ vezetője.

A megnyitót 2025. május 19-én tartották. A rendelési időről és az elérhető szolgáltatásokról a 0265 266 171-es telefonszámon lehet érdeklődni.

Cím: Marosvásárhely, Gh. Marinescu
utca 2. szám

Rendelési idő: hétfő–péntek 7–20 óra között.

Tavaszi-nyári stílusirányzatok

Casoni Szálasi Ibolya

Lassan melegedik az idő, ezért vegyük számba, hogy miután lekerül a kabát, mit viselünk, hogy nemcsak kényelmesen érezzük magunkat, hanem divatosak is legyünk.

2025-ben is divatosak lesznek a klasszikus darabok, ezek újraértelmezett változatai úgyszintén. Első helyen említsük meg az ideoi tavaszi és nyári szezonban divatos színeket. Mivel a divattervezők a pasztell árnyalatokat részesítik előnyben, ezért nevezték el ezt az irányzatot, „pastel-love”-nak. A pasztell rózsaszín, a babakék időtlen színek, melyeket akármikor elővehetünk ruhahatárunkból, míg a vajsárga és a pisztácia-zöld inkább újdonságnak számít, továbbá a lágy barack is visszatér, míg a krémszín ezúttal ragyogó változatban a kifinomult elegancia része. Ezek a halvány, lágy, tavaszi színek könnyen variálhatók egymással, ugyanakkor mindegyik szépen mutat a bézzsel és a tört khakival társítva is nyáriás összeállításokban.

Ami az öltözködést illeti, emlétsünk meg két vezető irányzatról: a bohó és a tengerész stílust. Az egyik fő irányzat a bohó stílus, amely tulajdonképpen a hippi esztétika visszatérését jelenti, ezúttal korszerű szabású változatokban, melyek rojtokkal, csipkével, hímzésekkel és gyöngyökkel díszített könnyű anyagokból készülnek.

A bohó stílus egyik friss újraértelmezése szerint a hippi stílust a balettstílushoz tartozó hagymaszoknyával és balerinacípővel kiegészítve új, érdekes megjelenést érünk el. Ennek a sportos változata rövid biciklis nadrággal mutat jól, főleg nude színben. Kiegészítésként nagy méretű, melegbarna, átlátszó üvegű lencsékkel ellátott

napszemüveg ajánlott. A tengerészstílus is egy új dimenzióban jelentkezik, ami ezúttal nem más, mint a tengerészruha elemeinek elegáns újraértelmezése. A tengerészcsíkos is új életre kel különleges arány- és színtársításban, mint például a barna és fehér, ugyanakkor úgynevezett dupla blézereket is látunk, melyek a klasszikus tengerész egyenruhát juttatják eszünkbe. Kiegészítőként tengerészsapkát és bandanát (hajban vagy nyakban viselt kis háromszögű kendő vagy pánt) illik viselni hozzá.

A kiegészítők esetében is beszélhetünk meghatározó irányzatokról. Az egyik legfontosabb kiegészítő, a táska is új trendnek örvend. Ezután a művészi táskák lesznek a topon. Különleges formájú és funkcionális darabok árasztották el a kifutókat. Ilyenek a mértani formájú táskák, melyek parfümöstevegeket és ékszerdobozkákat juttatnak eszünkbe. Más divattervezők labdára vagy görögdinnyére emlékeztető formájú táskákat alkottak. A nagy méretű táskák is divatosak, melyek közül egy érdekes darab oldalát teniszütőtartó formájúra képezték ki. Egy másik irányzat a klasszikus formájú darabokat mértani akcentusokkal kombinálja. Mint látjuk, idén a táska nemcsak egy kiegészítő, hanem az egész megjelenés egyik meghatározó elemét képezi, a személyiségünk jelképeként. A másik fontos kiegészítő, a cipő esetében is érdekes újdonságról van szó. Ez tulajdonképpen nem is újdonság, hanem visszatérés az időben, amikor az 1990-es és a 2000-es évek elején a peep-toe cipők ural-

ták a pódiumot. Ezek a nyitott orrú, emblematikus cipők ezúttal modern formában térnek vissza, új formáiknak köszönhetően eleganciát és finomságot sugározva.

A legfelkapottabbak a magas sarkú változatok, melyeket elegáns formája ellenére még térdzoknival is lehet viselni, amint a nagy divatházak divatbemutatóin is látni lehetett. Ha már a kiegészítőknél tartunk, említsük meg az ékszereket is, melyek megkoronázzák öltözetünket. A tavasz kezdetével idén is visszatérnek a tengerpartot idéző kiegészítők, gyöngyös ékszerek formájában – gyöngyökből, kagylókból készült nyakékek –, melyek ezúttal szintén klasszikusszámba mennek, ugyanakkor jól társíthatók a coastal grandpa/fisherman (az öreg halász) stílussal. Ezek az ékszerek a lezisztult nyári darabokat sikerrel emelik ki, ugyanakkor nagyon nőiesek is.

Ember és állat harmóniája

Mérgezés rágcsáló- és rovarirtó szerrel

A marosvásárhelyi önkormányzattal szerződésben álló cég, mely a rágcsálóirtást végzi, rágcsálóirtó szereket helyezett ki a megyeszékhely közterületein, ugyanakkor rovarirtást végez a tömbházakban. A kifüggesztett tájékoztató szórólapok, hirdetések dacára sokszor elkerülhetetlen a baj, és megnő a mérgezéses tüneteket mutató házi kedvencekkel érkezők száma az állatorvosi rendelőknél.

Szer Pálosy Piroska

– Mennyire ártalmasak a házi kedvencekre, a kutyákra, macskákra a jelenleg alkalmazott rágcsálóirtó és rovarirtó szerek? – kérdeztük a marosvásárhelyi Noé Bárkája kisállat-klinika vezetőjét, *dr. Pálosi Csabát*.

– A vaníliás, kakaós ízesítésű rágcsálóirtó mérkeket sajnos megkóstolhatják a házi kedvencek, vagy előszeretettel elfogyasztják. De az is mérgezést okoz, ha a véralvadásgátlót tartalmazó mérget fogyasztott egeret vagy patkányt megeszik.

Fotó: Dr. Pálosi Csaba

A kumarinszármazékok a vérárvadás zavarát okozzák azáltal, hogy gátolják a K-vitamin felhasználását és ezzel a protrombin képződését. Két hete épp rágcslóírtó mérég újbóli elfogyasztását követő mérgezés miatt sürgős vérátömlesztéssel sikerült egy szolgálati munkakutya életét megmenteni (a mellékelt felvételen). Azt megelőzően enyhébb mérgezések tünetekkel hozták be a kutyát, és két hét kezelés után felépült. Mivel többhektáros területet felügyel, szabadon engedték, a kihelyezett rágcslóírtókból vagy elhullt rágcslóból újra lakmározott, így az állatot másodszor már ájultan hozták a rendelőbe, és nagyon rosszak voltak a véreredményei. A kutya életét egy másik gazdinal levő húga mentette meg fél liter vérral. Speciális zacskóba levettük, és elvégeztük a vérátömlesztést. Mivel rendkívül súlyos volt az állapota, már nem lett volna idő a vércsoport megállapítására és a vérbankig eljutni (vagy vérbanki kutyavért rendelni). Kis kutyánál akár kisebb mennyiségben, fecskendővel átvitt vér is segíthet. Ezeknél a nagyon sürgős eseteknél csak látható inkompatibilitást észlelünk (vér kicsapódása a tárgylemezen, ha nem kompatibilis).

– Melyek a figyelmeztető jelek, és milyen óvintézkedésekkel kerülhető el a mérgezés?

– A kumarinszármazékoknak közvetlen, hajszáleret károsító hatásuk is van, az erek már minimális mechanikai hatásra sérülnek. Így csakhamar a test legkülönbözőbb részeiben és gyakran a testnyílásokon keresztül vérzések keletkeznek. Kutyáknál általában egyszeri nagyobb adag, macskáknál az ismételt kisebb mennyiségek felvétele okoz mérgezést. A rágócsálóirtók a mérgezés során heveny vérékenységet is okozhatnak. Ha a szer lenyelése után kb. 8-24 óra múlva a háziállat bágyadt, étvágytalan, járása bizonytalan, nyálkahártyája világosabb a megszokottnál, sokat fekszik, majd fel sem tud állni, az mérgezésre utaló jel. Belső hőmérséklete legtöbbször normális, de ha többnyire alacsony a testhőmérséklet, azt jelzi, hogy a mérgeanyag felszívódása már előrehaladt. A belső vérzés következményeként a nyálkahártyák feltűnően sápadtak, a testnyílásokból vér szivároghat. Elhúzódó esetekben a bőrön hullámzó duzzanatok (hematómák, véromlennyek) jelennek meg. A vemhes állat szinte mindig elvetél.

A széntabletta haszna

– Mi a teendő, ha mérget fogyasztott az állat, és jelentkeznek a mérgezéses tünetek?

– Az ismétlődő köhögés, később a nehézlégzés már a mellüregi vérzésre utal. Ha a tünetek valamelyikét észleli az állat gazdája, késedelem nélkül állatorvoshoz kell fordulni. Fontos tudni, hogy milyen szert fogyasztott az állat, erről pedig tájékoztatni kell az orvost, akárcsak a megtett intézkedésről. A szakember beavatkozásáig legfeljebb orvosi szenet érdemes adni a kutyának egyes feltételezhető méréganyagok megkötése érdekében. Bármely mérgezés gyanúja esetén beadható, egy órával a mérég felvétele után akár 75 százalékát képes semlegesíteni egy gramm aktív szénnel. Mivel gyárilag porózusra készítik, nagyon nagy a felszívóképesége, akár nagy belfüületről képes felszívni a méréganyagokat. Az időben való beavatkozás (hánytatás, hashajtás, K-vitamin) még eredményes lehet. Általános adagja 2–5 g/testtömeg kilogrammonként, túladagolástól nem kell tartani, legfeljebb székrekedést okozhat. Azonban nem ajánlott más gyógyszerrel keverni, mert csökkentheti azok hatását, ugyanakkor elalélt állatnak sem szabad adni. Fontos tudni, hogy véralvadásgátló típusú volt-e a mérég, mert akkor nem a szén, hanem az ellenszer (fitomenadion) beadása segít. Ismeretlen anyag esetén vagy a diagnózis megállapításáig a széntabletta azonban alkalmazható, mert nem ártalmas. A teljes felszívódást követően azonban már a vérátömlesztés is csak nagyon ritka esetben segít. A kezelés intravénásan adott fitomenadion (K1-vitamin), ezt akár napokig szükséges adni, a véralvadást figyelni, a trombocitaszámot ellenőrizni kell.

– A lépcsőházakban orrfacsaró, fullasztó rovarirtó szer permeteztek. Mit kell tudni erről a rovarirtóról?

– A permetrint tartalmazó, kellemetlen szagot árasztó rovarirtással a bolhák, csótányok szaporodását próbálják gátolni lépcsőházakban, alagsorokban. Ez a rovarirtó az idősekre, egészségi gondokkal küzdőkre és csecsemőkre jelenthet veszélyt, valamint a macskákra. A rovarirtó okozta mérgezéses tünetekre van kezelés, egy pincébe szorult macska azonban el is pusztulhat. A kutyák bolhairtó szereit tartalmazhat permetrint, mivel genetikailag ők ellenállóbbak, ezért ha ilyen bolhairtóval kezelik a macskát is, az sajnos a cica egyértelmű mérgezéséhez vezet – mondta a szakember.

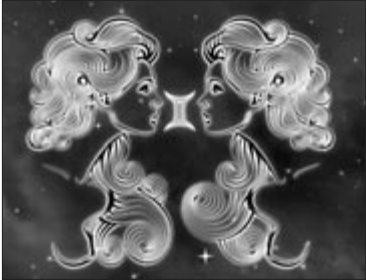
Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves olvasók!

Idén május 20-tól június 21-ig tartózkodik a Nap az Ikrek jegyében. A tavasz utolsó harmada már meghozza a várva várt felmelegedést. Ránk is fér, mivel az előző néhány hét nem kényeztetett el túl sok meleggel, napsütéssel. Vigasztalásunkra szolgáljon a népi bölcsesség, miszerint a májusi eső aranyat ér. A Bika jegyében zajlott a romániai elnökválasztás, melyben két stabil álláspont ütközött össze. A nemzeti (román) nacionalista oldal versus a globalizmus képviselője. Hogy a választóknak melyik volt a „kisebbik rossz”, az elég határozottan kiderült. Nekünk, magyaroknak ez idáig nem jött el a tejjel-mézszel folyó Kánaán, és nagy valószínűséggel állíthatjuk, hogy most sem lesz így. Ha bárki közülünk a politikától és a politikusoktól várja az üdvözülését, csalódni fog. Mindenkinek a saját életéért és döntéseiért kell felelősséget vállalnia, mert ezek következményeiért a számlát nekünk állítják ki. A hitelességről már néhányszor írtam, de mivel az ismétlés a tudás anyja, ezért nem szontalan újra és újra megfogalmazni, hogy mit is jelent valójában. Már csak azért sem lenne érdemes átsiklani fölötte, mert a hitelesség valamilyen szinten kapcsolódik az Ikrek-sorsfeladathoz. Akkor hiteles valaki, ha azt mondja és teszi, amit gondol. Ha az, amit gondolunk, kommunikálunk és cselekszünk, nem fedi egymást, nos, az hiteltelen. Ilyen esetben érdemes egy teljes önvizsgálatot végezni annak, aki a szellemi ösvényen igyekszik előrehaladni. Az emberi ego sajátosságánál fogva önmaga számára ad a legkönnyebben felmentést bármely cselekedete alól. A mindenkori politikus sajnos nem kérhető számon, de a hétköznapi emberének hiteltelenségével is

ugyanaz a helyzet. A spirituális szemlélet szerint mindaz, ami fent van, ugyanaz, mint ami lent van. A makrokozmosz a mikrokozmosz tükre. Alapvetően mindannyian tükörbe nézünk, mert más-képp nem látjuk a problémáinkat. A vezető a mindenkori népet tükrözi, és a társadalmunk és a hozzá tartozó emberek problémáival szembesít. Ez akkor is igaz, ha most valaki éppen felhőrdül. Nehéz megpillantani a néha görbe tükörből viszszaetekintő problémahalmazt. Az egónk mindig felment bennünket, és azt sutogja a fülünkbe, hogy „ő” a hibás. A „másik”. Miatta van nekem problémám, ő felelős a boldogtalanságomért, miatta nélkülözök, nem jutok egyről a kettőre. Nem ad elég fizetést, nyugdíjat, minden úgy rossz, ahogy van. Ezt nevezi a pszichológia projekciónak. Ezzel szemben az igazság az, hogy minden tükör, amelybe belepillantok, engem tükröz. Jelez, mutat, felhívja a figyelmemet arra a problémára, amit nekem kell megoldanom. A kedvező, nekünk tetsző dolgok fölött könnyen átsiklik a tekintetünk. A nehézségek, félelmetes percepciók mélyebb lelki síkokat érintenek. A tanulási, fejlődési görbénk sohasem egyenes vonalú. Hullámhegyek és hullámvölgyek váltakoznak, az előbbieken szélesebb a perspektíva, jobban rálátunk a dolgok természetére, az utóbbiakban az ember mintha elveszítené önmagát, de a nehézségek közepette a szellemi fejlődési potenciál megsokszorozódik.

Az Ikrek szülött valójában a közvetítés területein tud kiteljesedni. A nagy kérdés, hogy milyen információt, hogyan és milyen indítatásból közvetít. Tanító lesz? Kereskedő? Szélhámos? Ez itt a kérdés. Minden csak döntés kérdése. Egyéni döntés, következményeinek a felelőssége nem átruházható.

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Kovács Kati 60 éves pályafutását bélyeggel ünnepli a Posta

Tematikus bélyeg kibocsátásával ünnepli Kovács Kati pályafutásának 60. évfordulóját a Magyar Posta Zrt. Az énekesnő június 13-án az MVM Domeban életműkoncertet tart.

„Ez a bélyeg a magyar kultúra és egy hat évtizedes, páratlanul gazdag könnyűzenei életpálya előtt egyaránt tiszteleg. Kovács Kati dalai nemzedékek életének váltak részévé” – hangsúlyozta a keddi eseményen Hegmanné Nemes Sára, a Magyar Posta Zrt. igazgatóságának alelnöke.

Kiemelte, hogy az énekesnő, aki az 1965-ös Ki mit tud?-on tűnt fel, egyedülként nyerte meg három alkalommal a Táncdalfesztivált, és eddigi pályafutása során 116 hazai és 25 külföldi önálló albumot készített, ami rekordnak számít a magyar előadóművészetben.

A kedden forgalomba bocsátott bélyeg ötezer példányban készült, és 2100 forintos áron vásárolható meg. Az első napi boríték bal oldalán a művész portréja látható, a jobb oldalon pedig az első

napi bélyegző, az életműkoncert logójával, helyszínével és időpontjával. A bélyegív Zsolyomi Norbert fotói alapján, Benedek Imre grafikusművész tervei szerint készült.

Az énekesnő az MTI-nek arról is beszélt, hogy nem tervezi abbahagyni a koncertezést, sőt, olyan helyekre is eljut az élő műsorával, ahol korábban még nem járt.

A Kossuth- és Liszt-díjas Kovács Kati több mint hatvan dalának maga írta a szövegét, és sikert aratott színésznőként is. Dalai Magyarországon kívül hat nyelven, tizenegy országban jelentek meg, számaikat lefordították cseh, francia, finn, olasz, spanyol és japán nyelvre is.

Az évtizedek során dalt írt neki mások mellett Koncz Tibor, Lerch István, Presser Gábor, Szörényi Levente, Bágya András, Gábor S. Pál, szöveget Szenes Iván, Bradányi Iván, S. Nagy István, Adamis Anna, Sztevanivity Dusán vagy Demjén Ferenc.

Schiller véleményét idézzük a fősorokban.	1.	ÜTÉSRE ÜRES HANGOT AD	KÉZBESÍT NEKEM	ERDEI GYÜMÖLCS	AZONBAN BENT BENTI	NEVEZETES ROSSZ (FRANCIA)	ESZE ... (KURUC VEZÉR)	NAGYON RÉGI	AZ ARZÉN VEGYJELE LÁZÁTLANI	ZAVAROSAN KEL!	KEBEL	FOLYADÉK LYUKAS FAL!	SZÖVETSÉG	BIOLÓGIAI NEM
	A													A
	RÉGI, ROZOGA				KÉZI MÉRET ÁRUSÍTÁS				FELÉBRED ELTÜZEL			A PIANO KÖZEPE! LEHULLT LEVELEK		
	TAGADÁS MENYASZ-SZONY				KICSIK ISKOLÁJA VILLAMOS-SÁG			SZÜL AZ ÁLLAT TÖRTÉNELMI KÖZNÉV				ELŐTAG: MEZÓGAZD. FÖLDET FORGAT		
2.	M	POLITIKUSOK EGYESÜLETE	RÉGI TÖRÖK TISZT 40 RABLÓ BABÁJA		HAMIS ALUMÍNIUM VEGYJELE	ZSÁK-BELSŐ! FÜRDŐRUHA FÉLE		TOVA GYLKOL		A VULKÁN TERMÉKE MARÓSV. TÉKA				RÓMAI 50 FÉRFINÉV (JAN. 17.)
FONTOS GAZDASÁGI TAGOZAT				EGÉSZ RÉSZE HUZAL			FÉNYTELEN SZÁRAZ SZÁR				CSAK BENTI! IDE-ODA MOZOG		AZ AGY HATÁRAI! MOST KÖZEPEN!	
A TE LAKÁSODBAN				LAPOS CSÓNAK ZOKOG			ESZIK A CSORDA FRANCIA RT. (RÓV.)					SIKSÁG ÁLLÓVÍZ		
HÁROM (OROSZ)			EREK! KÁLYA SÜTŐJE		BEJGLIFÉLE FOGD!			RÉGÉSZ ÖRÖME OSZTRÁK RÉGIÓ				NÉMA A SÁTÁN! KIVÁLÓ		
ATTÓL KEZDVE FESZÍTŐ-ESZKÖZ		MESSZE (FRANCIA) LÁRMA				GYÁSZOL VÁSÁROLTA			FÉRFI ÉNEKHANG PÉNZHOZAM				KÖLTŐI SÓHAJ ARAL!	
		NÉMET BETŰ HÁT TÉNYLEG		ÉKTELEN ESZTENDŐ! A ZSÁK SZÁJA!		JAPÁN DRÁMA NOBELIUM VEGYJELE	I ÉS I DUBLIN LAKÓJA		KILOGRAMM (RÓV.) KICSINYÍTÓ KÉPZŐ			NŐI NÉV (FEBR. 13.) JUTTAT		
...KODÁS (SIETSÉG)				LÁNGÉSZ ... ORSZÁGGYÜLES 1717			BAGDADI TÉRDÜNK ALATT VAN				EME PÁRJA ZOMÁNC			TONNA (RÓV.) FOSZTÓ-KÉPZŐ
A TEHÉN AJÁNDEKA			TÖRT SZÁM ALSÓ RÉSZÉ IGEVÉGZŐDÉS LEHET			ZAMAT A NAGYOBB RÉSZÉ				FÉRFINÉV (OKT. 13.) JÓLLAKIK BELŐLE			A TANTÁL VEGYJELE SZÉKELY IS	
MISTER (ANGOL RÓV.)		MINT BENTI! ZÖNGÖS RÉSZ!		ÉS (LATIN) KÁLYHA SÜTŐJE		PÁROS SZÁL RÉGI SÜLY-EGYSÉG	AZ ALAG KÖZEPE ÜRES TÉR		A VÉGÉN ENGEM! HAMU (ANGOL)		SZÜKSÉGES NÉMÁN KÍNÁL!			
ELSZALAD EGOCENTRIKUS					HAMARABB SZOLMIZÁCIÓS HANG			ZACSKÓ AZ ARZÉN VEGYJELE					EZ IS NEM MAGAD	
			NÉMET NEVELŐ KILO (RÓV.)			IALOMITA MEGYEI VÁROS EZT!			NÍVÓ RÓMAI 100				A NÁTRIUM VEGYJELE EZER!	
L.N.J.	D						Az idézet szerzője							EGYES

Május 22-i rejtvényünk megfejtése: **Nem lehet egészséges az a társadalom, amelyben elítélik a különcöket.** Az idézet szerzője: **Mill.**

Kelemen Hunor: Minden támogatást megadunk Parajdnak

Kelemen Hunor együttérzéséről biztosította a parajdi sóbányánál kialakult rendkívüli helyzet miatt a Hargita megyei község lakosait. Minden támogatást megadunk Parajdnak – írta kedden este Facebook-oldalán az erdélyi magyar politikus.

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke rámutatott, hogy a sóbányát sújtó természeti katasztrófa miatt veszélybe került egy közösség „gondosan megtervezett és sok munkával felépített jövője”.

„Meg kell találni a megoldást arra, hogy a sókitermelés folytatódhasson, és a gyógyulást kereső, illetve turisztikai céllal érkező vendégek továbbra is ellátogathassanak Parajdra” – húzta alá.

Közölte: az esőzések és áradások után az első feladat a kármentés, ezt követi a helyreállítás és a hosszú távú megoldások kidolgozása. „Nem engedhetjük, hogy az áradó víz veszélyeztesse a helyi közösség megélhetését” – húzta alá az RMDSZ elnöke, aki szerint az Országos Sóipari Társaság (Salrom) első számú prioritása a bánya teljes rendbetétele kell legyen.

A parajdi sóbányába kedden hatalmas mennyiségben zúdult be a víz, miután az esőzések nyomán megduzzadt a Korond-patak, és megsérült a medrét védő geofólia.

Petres Sándor Hargita megyei prefektus úgy nyilatkozott: a víz ellenőrizhetetlen ütemben kezdett el beömleni a tárnákba, és nem lehet megfékezni, a megduzzadt patak becsült vízhozama több mint százszorosa a megszokottnak. „Sajnos elvesztettük a csatát a természettel” – idézte a prefektust az Agerpres.

Mint közölte, megpróbálnak a bánya belsejében gátat emelni, hogy legalább a turistaövezet egy részét és a régi fejtési területet megmentsék. Aláhúzta: szakértők szerint a víz egyelőre nem fenyegeti a bánya stabilitását, hónapokba telne, hogy akkora mennyiségű sót oldjon fel a tárnákban, amittől ez veszélybe kerülne.

Petres Sándor biztosította Parajd és a környező települések lakosságát, hogy nincsenek egyedül ebben a küzdelemben. Közölte, hogy az ár levonulása után felméri a helyzetet, és folytatják a patak medrénél elkezdett munkálatokat.

Az Országos Sóipari Társaság közleményben számolt be arról, hogy kimenekítette a sóbányából alkalmazottjait, munkagépjeit. A medermunkálatokról elmondta: bizonyos szakaszokon betonozására lesz szükség, és egy új csatorna kialakítására, amin elvezethető a megnövekedett vízmennyiség. A szabadidős tevékenység újraindítására a létesítmény strukturális vizsgálata után kerülhet sor.

A Székelyhon arról számolt be, hogy a helyiek kedden délután a sóbánya bejárata előtt gyertyákat helyeztek el, és a helyzet javulásáért imádkoznak. Drónfelvételeken jól látható, amint a patak két újonnan kialakított vízelvezető medre egy-egy ponton a bánya fölött víznyelővé változott, és elnyeli a leáramló hatalmas vízmennyiséget. A helyiek elkeseredését fokozza, hogy a hírportál helyszíni riportja szerint a községben több panzió bezárt, mert turisták hiányában nem tudják fizetni az alkalmazottakat. (MTI)

Megemelkedett a vízszint a bözödújfalusi tónál – új helyszínen tart misét Bőjte Csaba

A megemelkedett vízszint miatt lezárták a bözödújfalusi emlékparktól az Összetartozás templomához vezető útszakaszt, ugyanis a bözödújfalusi tó vizének a szintje annyira megemelkedett, hogy a templomtoronyhoz vezető bejárat is víz alá került. A kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt Bőjte Csaba testvér csütörtöki szentmiséjének a helyszíne is megváltozik. A korábban meghirdetett bözödújfalusi Összetartozás temploma helyett az eseményre az erdőszentgyörgyi római katolikus plébániatemplomban kerül sor május 29-én 18 órától.

Szerda reggel közölte az erdőszentgyörgyi önkormányzat, hogy a megemelkedett vízszint miatt kénytelenek voltak lezárni a bözödújfalusi emlékparktól az Összetartozás templomához vezető útszakaszt, és arra kéri a lakosságot és a látogatókat, hogy saját biztonságuk érdekében ne közelítsék meg a helyszínt. Átyin Kata, az önkormányzat sajtószóvivője érdeklődésünkre elmondta, a bözödújfalusi tóból kiemelkedő templomtoronyhoz vezető bejárat már kedden este víz alá került. Az emlékműben emiatt nem kelet-

kezik kár, ugyanis már a tervezéskor számoltak ezzel a lehetőséggel, és az építkezés során megtették a szükséges lépéseket, hogy védve legyen az építmény. (menyhárt)

Csütörtökön is tart a vörös vészjelzés

A vízügyi hatóságok figyelmeztetése értelmében a Kis- és Nagy-Küküllő, a beléjük ömlő kisebb folyók Maros megyei szakaszán május 29-én, csütörtökön 14 óráig tart a vörös vészjelzés. A folyók túllépik az árvízvédelmi szintet, helyi áradásokat okozva, a domboldalokról pedig nagy mennyiségben lezúduló vízre lehet számítani. Narancssárga jelzés lesz érvényben 29-én éjjelig a Maroson, a Nyárádon, a Lekencén és ezek mellékfolyóin, patakain egyaránt. Az említett folyók vízhozama megnő, és túllépheti a figyelmeztető szintet. Maros megyében továbbra is készülségi állapotban van a katasztrófavédelmi felügyelőség.

Mezey Sarolta

A katasztrófavédelmi felügyelőség (ISU) elrendelte, hogy a vörös és narancssárga riadó alatt aktív maradjon az operatív csapata. A felügyelőség figyelmeztette az érintett településeket, hogy hozzanak óvintézkedéseket és készüljenek fel a beavatkozásra szükség esetén, és biztosítsanak állandó szolgálatot. Az ISU folyamatosan követi az időjárás- és csapadék-előrejelzéseket, hogy ennek függvényében rendeljék el a vészhelyzeti operatív intézkedéseket megyei és helyi szinten.

Az ISU saját személyzete folyamatosan járőröz azoknak a folyóknak, patakoknak a mentén, amelyek áradással veszélyeztethetik a szántóföldeket, a lakóházakat és a háztáji gazdaságokat. Az ISU munkatársai terepen is ellenőrzéseket végeznek annak érdekében, hogy megbizonyosodjanak, a megyében érintett közigazgatási egységek polgármesteri hivatalai biztosítják-e az állandó szolgálatot. A vészhelyzet ideje alatt a lakosságnak minden kockázati tényezőt jelezni kell az egységes segélyhívó számon, a 112-n.

Ha árvíz miatt háztáji gazdaságokból vagy farmokról állatokat kell kimenteni, az Állategészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Igazgatóság az állatok szállítására alkalmas járművet bocsát a bajbajutottak rendelkezésére.

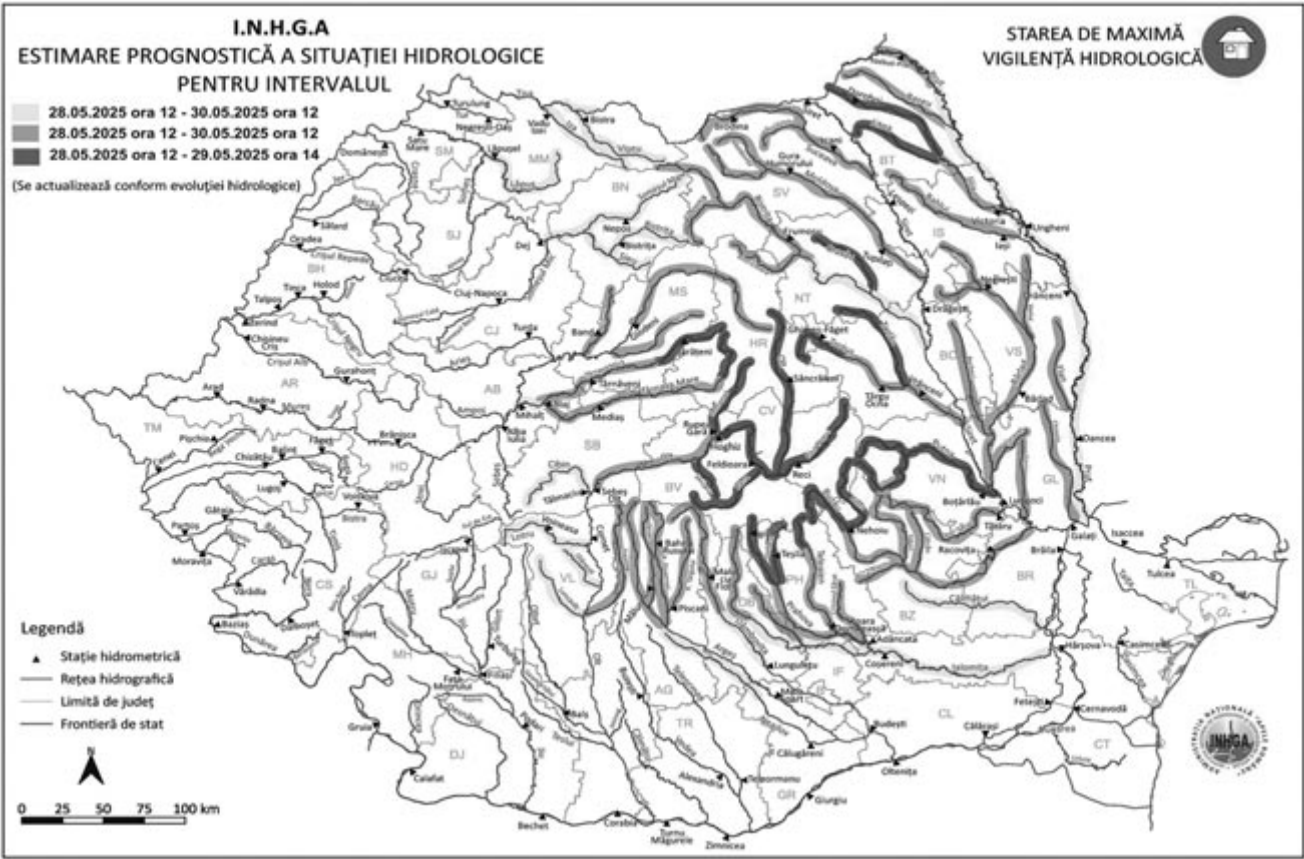
A katasztrófavédelmi felügyelőség tűzoltóinak Maros megyében Segesváron és Maroskövesden kellett beavatkozniuk, pincéből, gazdasági épületekből kellett eltávolítaniuk a vizet, kidőlt fát és iszaplerakódást kellett kiszivattyúzniuk az útestről.

A Maros megyei vízügyi hatóság jelentése szerint a Kis-

és Nagy-Küküllő, a Nyárád és a beléjük ömlő patakok elérték a figyelmeztető szintet, a folyók Héjjasfalvánál, Sóváránál, Nyárádszeredánál és Balavásárnál lépték túl az árvízvédelmi szintet.

A katasztrófavédelem felhívja a lakosság figyelmét, hogy a meteorológiai figyelmeztetés ideje alatt az emberek halasszák el az utazást, erős szélben tartózkodjanak zárt helyen, ha árvíz miatt el kell hagyniuk otthonukat, akkor kövessék a hatóságok utasításait, ha hirtelen jön az ár, a padlásra meneküljenek addig, amíg megérkeznek a mentőcsapatok. Fontos, hogy kapcsolják le a villanyáramot és a villannyal működő gáztartási gépeket.

Tegnap (szerdán) telefonon kerestük meg a katasztrófavédelmi felügyelőség sajtószóvivőjét, Călușeri Alexandra hadnagyot, tájékoztatása szerint árvízzel kapcsolatos újabb esetekhez nem riasztották a csapatokat.

Megyei labdarúgó-bajnoki eredmények

* 4. liga, II. értékcsoport, 21. forduló: Mezőgerebenes – Mezőceked 1-2, Mezőtóhát – Mezőzáh 1-3, Alsóidecs – Mezőpagocsa 0-1, Nyárádkarácsoni Szikra – Hadrév 3-0, Bátos – Dextrád 13-1. Az élcsoport: 1. Mezőceked 47 pont, 2. Görgénysóakna 46, 3. Bátos 46.

* 5. liga, 1. csoport, 14. forduló: Mezőszentmárton – Gyulakuta 1-1, Csíkfalva – Harasztkerék

2-3, Lövéd – Déda 2-5, Nyárádgálfalva – Egrestő 5-2, Jedd – Sáromberke 5-2. Az élcsoport: 1. Harasztkerék 39 pont, 2. Jedd 31, 3. Gyulakuta 28.

* 5. liga, 2. csoport, 14. forduló: Magyarsáros – Vámosgálfalva 6-1, Cintos – Nyárádkarácsoni Jövő 3-1, Dészfalva – Somosd 3-4, Harangláb – Csittszentiván 2-2. Az élcsoport: 1. Somosd 33 pont, 2. Dészfalva 27, 3. Csittszentiván 24.

Röviden

* Rasovszky Kristóf aranyérmet nyert az olimpiai távon, 10 kilométeren a nyíltvízi úszók Európa-bajnokságának szerdai nyitónapján a horvátországi Stari Gradban. A magyar sportoló tavaly a párizsi olimpián és a dohai világbajnokságon is megnyerte a 10 kilométeres számot. A nők hasonló számában ugyancsak magyar győzelem született: az első nyíltvízi világversenyén részt vevő Mihályvári-Farkas Viktória sporttörténelmi sikert ért el, ugyanis az olimpiai távnak korábban nem volt magyar Európa-bajnoka.

* Kiesett Románia a minifutball-világbajnokságról, miután a nyolcaddöntőben 1-1-es döntetlenre játszott a házigazda Azerbajdzsánnal, majd a büntetőpárbajban 2-1-re alulmaradt. Magyarország ezzel szemben negyedöntős, az alakulat a kieséses szakasz első körében 3-2-re felülmúlta Portugáliát.

* A magyar válogatott Willi Orbán is bekerült a WhoScored szakportál álomcsapatába, amelyet az öt legerősebb európai labdarúgó-bajnokság (angol, spanyol, olasz, német, francia) legutóbbi idényében nyújtott teljesítményei alapján állítottak össze. A futballstatistikákkal foglalkozó oldal

Rasovszky Kristóf az olimpia és a világbajnokság után az Európa-bajnokságon is nyert 10 kilométeres nyíltvízi úszásban
Fotó: MTI/Derencsenyi István

értékelése alapján 7,08-as osztályzatátlagot kiérdemlő lipcsei légiós korábban a Bundesliga legjobbjait felvonultató együttesbe is bekerült, méghozzá klubtársával, a kapus Gulácsi Péterrel együtt. Orbán a 2024/2025-ös évadban 25 bajnoki mérkőzésen lépett pályára, tavasszal megsérült, és a VfB Stuttgart elleni szezonzáró találkozón ült először a kispadon. A tizenegy legjobb között olyan labdarúgók szerepelnek, mint a Real Madrid csatára, Kylian Mbappé, Harry Kane, a Bayern München támadója vagy a barcelonai Lamine Yamal.

* Messi és Suárez futballklubot hozott létre Uruguayban. A közös vállalkozás tényét a most 38 éves Luis Suárez jelentette be a közösségi oldalán. A Deportivo LSM nevű csapat az uruguayi bajnokság negyedik osztályában kezdheti majd meg a szereplését.

Nem esett gól a nyíregyházi szezonzárón

Gól nélküli döntetlent játszott egymással a házigazda Nyíregyháza és a Zalaegerszeg a magyar labdarúgó NB I 2024/2025-ös szezonjának utolsó mérkőzésén.

A találkozó tét nélküli volt, a bennmaradását már mindkét együttes korábban bebiztosította. A ZTE sorozatban öt döntetlennel zárta az idényt.

Jó iramban kezdődött a mérkőzés, mindkét csapat támadólag lépett fel, igaz, ez helyzetekben sokáig nem nyilvánult meg. Sok volt az apró szabálytalanság és játékmegszakítás. Az első nagyobb lehetőség Almási előtt adódott, de végül nagy nehezen tisztázni tudtak előle a hazai védők. A félidő hajrája a zalaegerszegieké volt, az első já-

tékrész legnagyobb helyzetét azonban Eppel hagyta ki, aki a 45. percben 13 méterről, kapásból Gundel-Takácsba lőtt.

A szünet után ismét fölénybe kerültek a vendégek, ez azonban meddőnek bizonyult. Bár a félidő derekán néhány percig inkább a ZTE kapuja előtt folyt a játék, a folytatásban ismét a zalaiak birtokolták többet a labdát, és támadóbb felfogásban futballoztak, bár a próbálkozásaik továbbra sem hoztak sikert. A házigazdák kontrákból veszélyeztettek, de betalálni ők sem tudtak, így maradt a döntetlen. A rendes játékidő utolsó percében Tamás Olivér csúnyán letalpalta Krajcsovicsot, ezért piros lapot kapott.

Az NB I végeredménye						
1. Ferencváros	33	20	9	4	67-31	69
2. Puskás AFC	33	20	6	7	58-38	66
3. Paksi FC	33	16	9	8	65-47	57
4. ETO FC Győr	33	14	11	8	49-37	53
5. MTK Budapest	33	13	7	13	53-50	46
6. Diósgyőri VTK	33	11	11	11	43-51	44
7. Újpest FC	33	9	14	10	38-44	41
8. Nyíregyháza	33	9	9	15	31-52	36
9. Debrecen	33	9	7	17	52-59	34
10. Zalaegerszeg	33	7	13	13	35-42	34
11. Fehérvár FC	33	8	7	18	34-52	31
12. Kecskemét	33	4	13	16	31-53	25

Fotó: a Nyíregyháza Spartacus FC közösségi oldala

Eredményjelző

* NB I, 33. forduló: Nyíregyháza Spartacus FC – ZTE FC 0-0;

* NB II, 30. (utolsó) forduló: Vasas FC – Budapest Honvéd FC 2-2, Kisvárdá Master Good – Kolorcity Kazincbarcika SC 1-1, Mezőkövesd Zsóry FC – Aqvital FC Csákvár 3-1, Budafoki MTE – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 2-3, Opus Tigáz Tatabánya – Békéscsaba 1912 Előre 1-1, HR-Rent Kozármisleny – Szentlőrinc SE 1-1, Gyirmót FC Győr – FC Ajka 0-1, Soroksár SC – BVSC-Zugló 3-3; a bajnokság végeredménye: 1. Kisvárdá 58 pont, 2. Kazincbarcika 53, 3. Vasas 52, 4. Kozármisleny 47, 5. Szentlőrinc 47, 6. Mezőkövesd 44, 7. Szeged-Csanád Grosics Akadémia 42, 8. Honvéd 40, 9. BVSC-Zugló 38, 10. Csákvár 36, 11. Soroksár 35, 12. Budafok 35, 13. Ajka 35, 14. Békéscsaba 33, 15. Gyirmót 31, 16. Tatabánya 24.

Jegyzőkönyv

NB I, 33. (utolsó) forduló: Nyíregyháza Spartacus FC – ZTE FC 0-0. Nyíregyháza, Városi Stadion, 7531 néző, vezette: Rúsz.

Nyíregyháza Spartacus FC: Fejér – Alaxai, Korrea, Benczenleitner (78. Keresztes) – Farkas (61. Kovács K.), Kovács M. (61. Tamás), Toma, Nagy B. – Nagy D., Beke – Eppel (78. Medved).

Zalaegerszegi TE FC: Gundel-Takács – Szendrei, Várkonyi, Csóka, Medgyes (90+1. Nyíri) – Csonka (62. Esiti), Bakti (62. Krajcsovics), Sankovic – Dénes (74. Sajbán), Almási, Kiss B.

Kiállítva: Tamás (90.).

Sárga lap: Nagy D. (32.), Korrea (36.), Kovács K. (70.), Eppel (74.), Alaxai (82.), illetve Sankovic (58.), Csóka (74.), Esiti (80.), Szendrei (82.).

Böde a legidősebb gólkirály

Böde Dániel, a Magyar Kupa-győztes és bajnoki bronzérmes Paksi FC veterán támadója lett a labdarúgó NB I történetének legidősebb gólkirálya.

A 38 éves középcsatár 15 találattal zárta az NB I 2024/2025-ös szezonját. Legutóbb 1991-ben fordult elő, hogy csak ennyit ért el az élvonal legeredményesebbje, az elmúlt 50 évben pedig csak 2020-ban Radó András lett ennél kevesebbrel – 13-mal – első. Az elmúlt öt idényből negyedszer a tolnai együttes adta a gólkirályt: 2021-ben Hahn János, 2022-ben Ádám Martin, 2023-ban pedig Varga Barnabás volt az élvonal legeredményesebb játékosa.

A 25-szörös válogatott támadójátékos pályafutása során másodszor lett az NB I gólkirálya, a 2015/2016-os szezonban még a Ferencváros futballistájaként 17 góllal hódította el a címet.

A góllövőlista végeredménye:

* 15 gólos: Böde (Paks);

* 13 gólos: Bárány (Debrecen), Jurina (MTK);

* 12 gólos: Domingues (Debrecen), Nagy Zs. (Puskás Akadémia), Tóth B. (Paks), Varga B. (Ferencváros).

Böde Dániel (k), a Paks játékosa a magyar labdarúgó NB I 31. fordulójában játszott Paksi FC – Ferencvárosi TC mérkőzésén Pakson, a Fehérvári úti stadionban, 2025. május 10-én
Fotó: MTI/Hegedüs Róbert

MAROS MEGYEI TANÁCS

HIRDETÉS

A Maros Megyei Tanács ezúton tájékoztatja a nyilvánosságot, hogy a Maros Megyei Tanács 2025.05.27-i 84. számú határozata I. cikkelyének 2. pontja értelmében a 2025-ös évben Maros megye általános költségvetéséből igényelt vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozó kérések és dokumentációk leadási határideje meghosszabbításra került 2025. június 2-ig.

A 2025-ös évben a civil szervezetek, egyházak és sportolók az alábbi területeken pályázhatnak vissza nem térítendő támogatásra megyei szintű, közérdekű, nonprofit tevékenységek finanszírozására: kultúra, egyházügy, sport, szociális ellátás és ifjúsági tevékenységek.

A vissza nem térítendő támogatás igényléséhez szükséges dokumentáció elérhető a Maros Megyei Tanács honlapján a „Projektek” menüpontban, illetve kérhető a Maros Megyei Tanács székhelyén is.

A pályázók a Pályázói útmutatóban előírt dokumentációt benyújthatják papíralapon a Maros Megyei Tanács székhelyén - Marosvásárhely, Győzelem tér 1., 1-es iroda - legkésőbb 2025. június 2-án 16:00 óráig, vagy postai úton, azzal a feltétellel, hogy a dokumentáció beérkezzen a megadott határidőig, illetve elektronikusan, a Maros Megyei Tanács honlapján elérhető platformon keresztül a „Projektek - Támogatások/Vissza nem térítendő finanszírozások” menüpontban, szintén 2025. június 2-án 16:00 óráig.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

Magas színvonalú fizetésköteles és térítésmentes orvosi szolgáltatások

Innovatív diagnosztikai és terápiás eljárások

Modern és kényelmes környezet

Szakrendeléseink:

általános sebészet · belgyógyászat · endokrinológia
érsebészet · fül- orr- gégészet · gasztroenterológia
kardiológia · szemészet · plasztikai sebészet · tüdőgyógyászat

Keress bizalommal!

☎ 0771195340

📍 Marosvásárhely, Cukorgyár utca, 18E.

🌐 www.doraoptics.ro

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kemény tűzifa, 220 lej/méter. Tel. 0756-528-049. (25848-I)

KÜLÖNFÉLÉK

ÉPÍTKEZÉST, vakolást, meszelést, tetőjavítást, kerítésépítést vállalunk, van saját anyagunk. 16% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0737-917-642, András. (25752-I)

SZEMÉTELHORDÁST, régi bútor elszállítását vállaljuk. Tel. 0749-644-922. (25726)

VÁLLALUNK szobafestést, tetőjavítást, szigetelést, vasmunkát, kerítéskészítést stb. Tel. 0742-344-119, Vilmos. (25835-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„Nem a könnyek a legrosszabbak, hanem amikor már sírni sem tudsz. Csak ülsz, és csendben hordozod a hiányt.”
A legnehezebb része valaki elvesztésének nem az, hogy búcsút kell mondanunk, hanem az, hogy meg kell tanulnunk nélküle élni.
Szomorúan emlékezünk május 29-én arra, hogy tíz éve utolsót dobant a szív, és örökre elmentél. Ma van
CZEGŐ ILDIKÓ
halálának 10. évfordulója. Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá szeretettel. Gyászoló szerettei. (25845-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki unokatestvérünknek, Punka Erzsikének és családjának Csíkszentimrére, együtt-érzünk vele szeretett FÉRJE elvesztése miatt érzett fájdalmában. Szász Károly és családja és a Punka család Ákosfalváról. (73/p-I)

Mélyen együttérzünk kolléganőnkkel, Gál Takács Aurorával szeretett ÉDESANYJA elhunyt okozta mély fájdalmában. A Marosvásárhelyi Helyi Rendőrség munkaközössége részvétét fejezi ki a gyászoló családnak. (25871-I)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

A **TORDAI** cég **MÉSZÁROST** alkalmaz. Tel. 0744-644-026. (68620-I)

radio.kptv.ro

KPTV

THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

Marosvásárhelyi Rádió Románia | **96 FM**
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

**RADIO
KOKO**

ONLINE STREAMING